

Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

Wykaz zbiorów poddanych zabiegom konserwatorsko-restauratorskim:

PRACOWNIA REGIONALNA I INFORMATORIUM

Poznaj Piękno Warmii i Mazur, Wydawnictwo Wojewódzkiego Olsztyńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, 1949.

Plan miasta Olsztyna wraz ze skorowidzem ulic, Wydawca B i S Olsztyn, Drukarnia Państwowa w Olsztynie, 1946.

Spis abonentów sieci telefonicznych okręgu poczt i telegrafów, Olsztyn 1947.
(w trakcie konserwacji)

Pamiętnik albo Kronika Pruskich Mistrzów i Księżąt Pruskich, Poznań 1712.

CZYTELNIA

360 woluminów z XIX i początku XX wieku

Czasopisma „Express Wileński” (nr 136 z 1935 roku) oraz „Kurier Wileński” (nr 132 z 1935 roku) dodatek do „Kuriera Wileńskiego”

Czasopismo „Głos Olsztyński” z 1961 roku

MUZOTEKA

Michael Haller, *Missa tertia B. Ad IV voces. Opus 7. B*, Regensburg, Verlag von Friedrich Pustet, 1898.

Michael Haller, *Missa tertia. Ad duas voces. Organo vel harmonio comitante. Opus VII a*, Ratisbonae, Sumptibus Friderici Pustet, 1894.

Michael Haller, *Missa quinta. Requiem. Op. 9*, Regensburg, Verlag von Friderici Pustet, 189-.

Michael Haller, *Missa tertia decima. Quam in honorem S. Ursulae V. et M. Ad IV voces inaequales. Op. 31*, Regensburg, Verlag von Alfred Coppenrath, 1886.

Jan Sebastian Bach, *Sonatina*, pierwsza połowa XX w.

Josef Gruber, *St. Aloisius-Messe. Op. 76*, Regensburg, Verlag Von H. Pawelek, 190-.

PRACOWNIA KONSERWACJI ZBIORÓW

Constitutiones Synodales Dioecesis Varmiensis, Apud Georgium Schönfels, Brunsbergae 1612.

Korona Polska przy złotej wolności Starożytnemi Rycerstwa Polskiego y Wielkiego Xięstwa Litewskiego klejnotami..., Lwów, Drukarnia Kolegium Jezuitów, 1728-1743.

Dokumentacja fotograficzna i realizacja prac konserwatorskich:
Katarzyna Kresymon

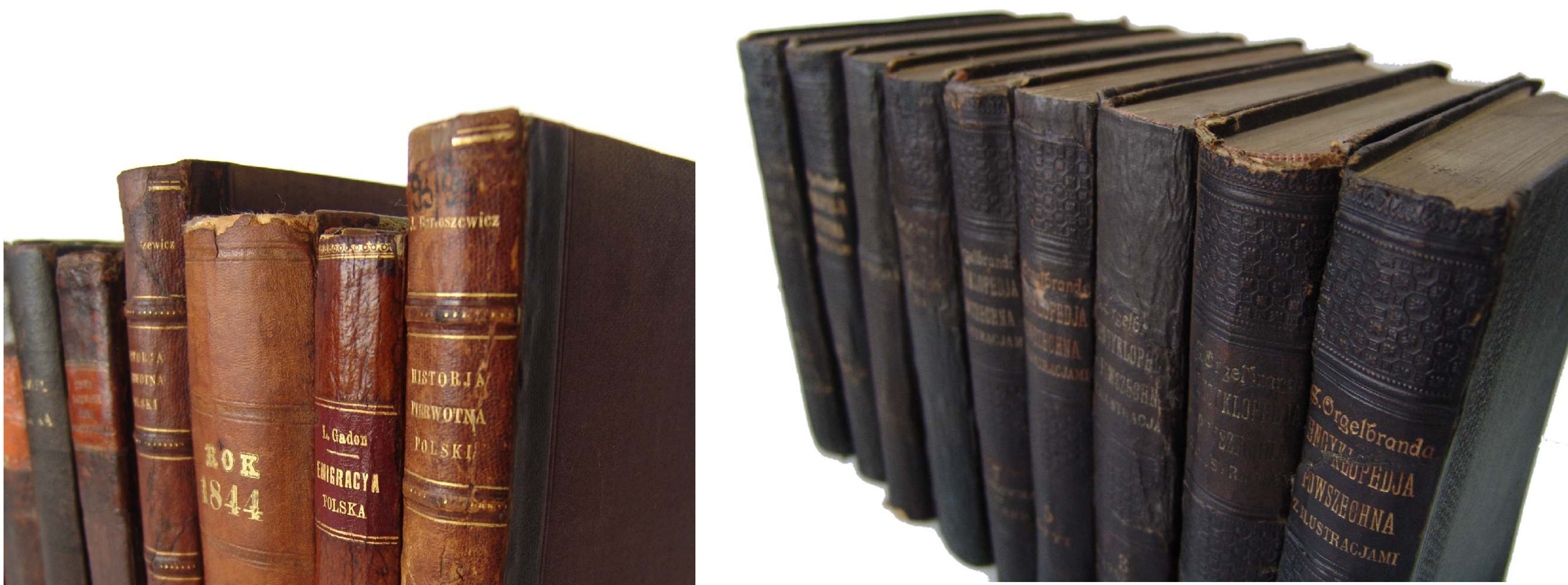
PRZEBIEG KONSERWACJI I RESTAURACJI

Wszystkie woluminy oczyszczono, używając odkurzacza wyposażonego w filtr HEPA oraz płynną regulację mocy. Krawędzie oraz papierowe i płócienne obleczenia oczyszczono mechanicznie gumami typu wishab, a wyklejki, przednie i tylne karty oczyszczono gumami wallmaster. Drobinę kruszącej się gumy usuwano pędzlami. Skórę na oprawach oczyszczano, stosując wodny roztwór emulsji do skóry. Obleczenia płócienne i papierowe (papier marmurkowy nabłyszczony) oczyszczano chemicznie żelazem. W razie konieczności czynności powtarzano. Po zakończeniu procesu oczyszczania książki pozostawiano pod obciążeniem do wyschnięcia. Naprawy, pęknięcia i ubytki skóry uzupełniano, stosując papier japoński, a w przypadku papieru bibułek japońską. Do napraw stosowano klej ze skrobi modyfikowanej. Wszystkie oprawy skórzane, półskórki oraz obleczenia papierowe pokryto ochronną powłoką.

Konserwacja zachowawcza 360 woluminów z XIX i początku XX wieku, zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

Przedmiotem konserwacji były druki na papierze maszynowym lub czerpanym, często wzbogacone czarno-białymi rycinami; oprawione w skórę lub tzw. półskórki.

STAN ZACHOWANIA

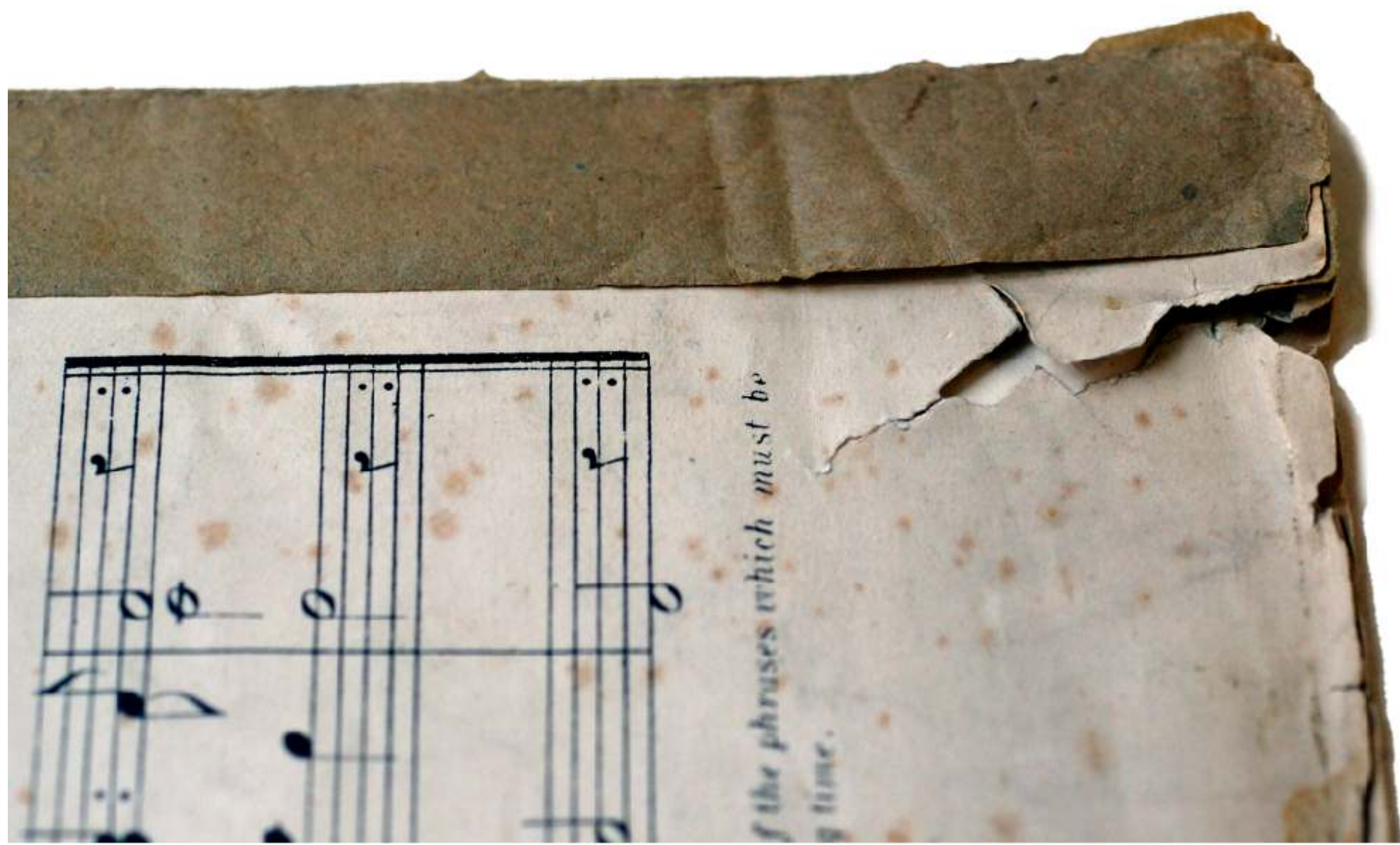
Na stan zachowania zbioru decydujący wpływ miały czynniki wewnętrzne, jakimi były innowacje XIX wieku. Spowodowały, iż papier już w czasie formowania na sicie maszyny papierniczej, czyli niejako w momencie „narodzin”, został „skażony kwasowością” i od tego momentu następowała jego degradacja. Książki były zabrudzone, skóra na oprawach bardzo wysuszona. Ponad połowa woluminów miała uszkodzoną konstrukcję oprawy, a u wielu doszło do całkowitej dezintegracji grzbietu. Kilkanaście książek uległo niewłaściwej reperaturze poprzez zastosowanie kwaśnego papieru pakowego oraz nieodpowiednich, zakwaszających papier klejów. Występowały liczne ubytki w skórze, pęknięcia i przedarcia. Lico wszystkich woluminów było poprzecierane.

Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

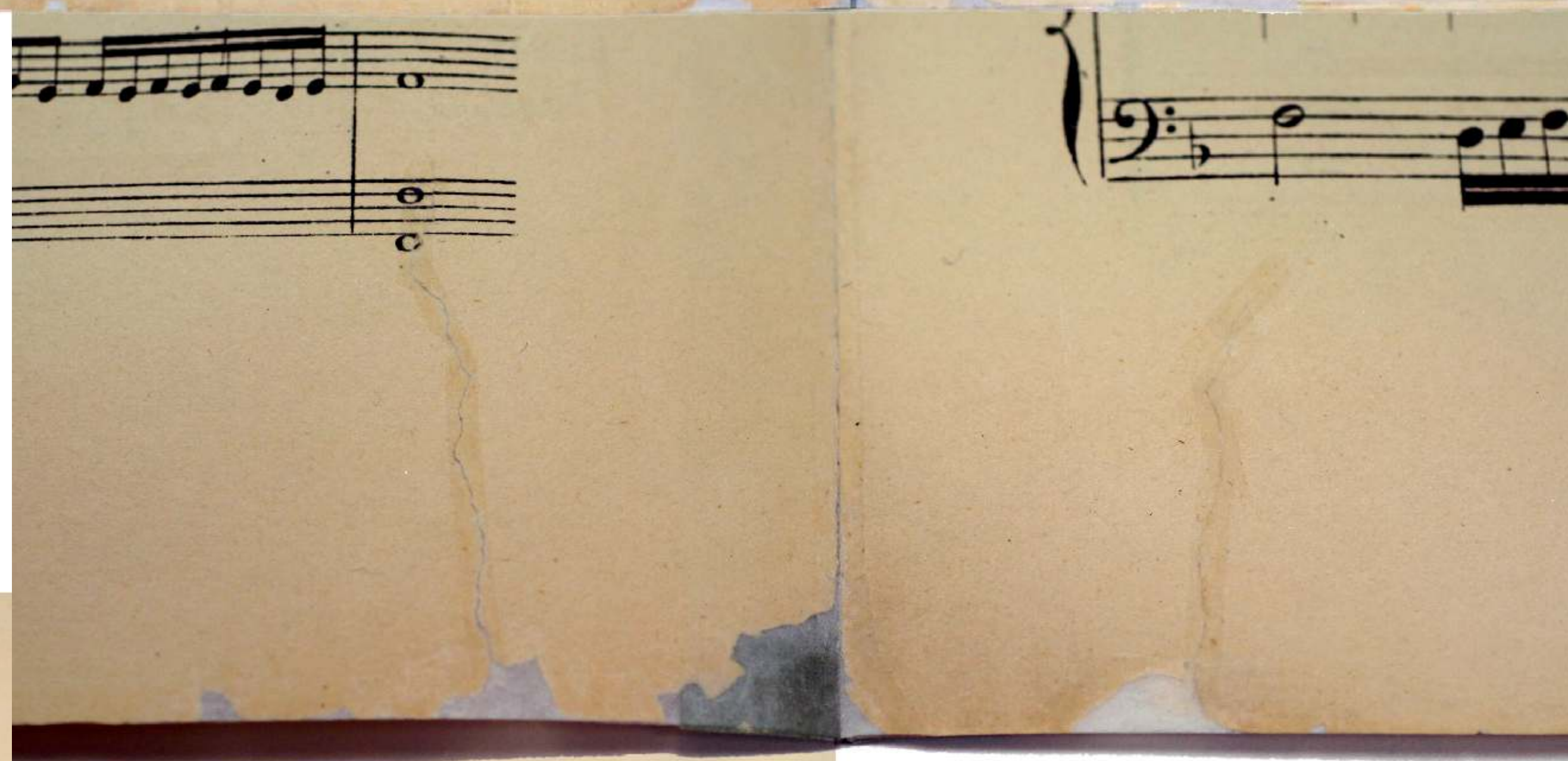
Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

Konserwacja zachowawcza nut:
Jan Sebastian Bach, *Sonatina*, pierwsza połowa XX w.,
zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

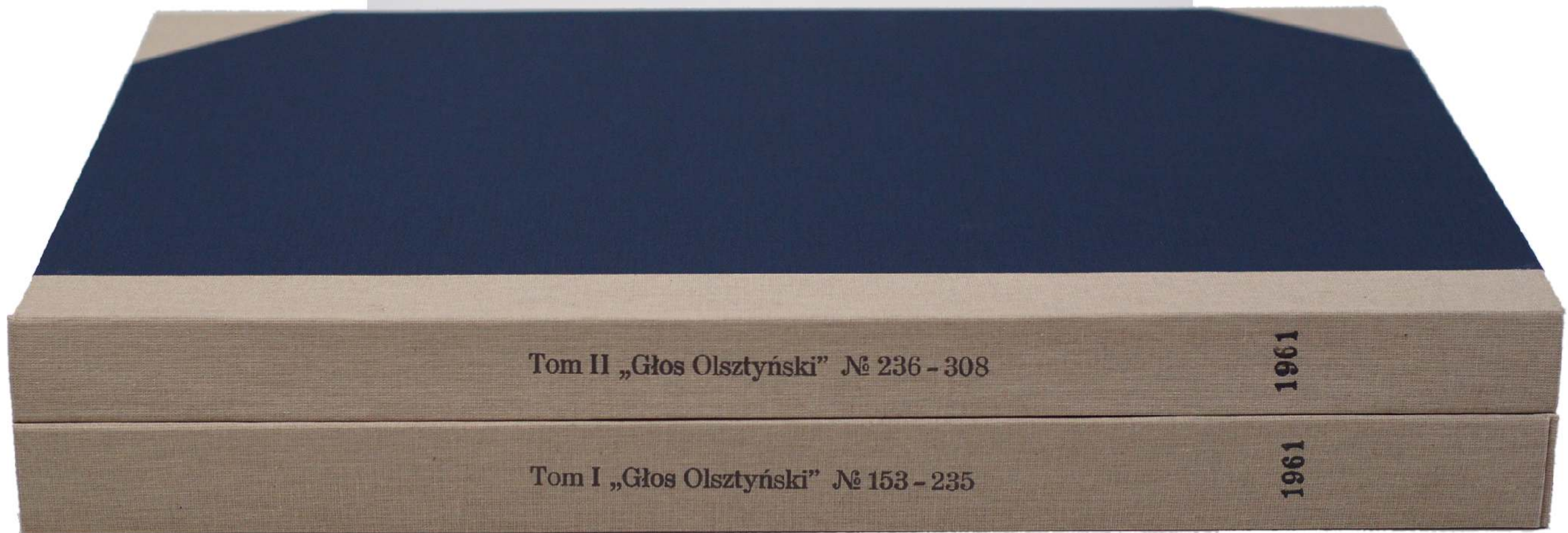
- PRZEBIEG KONSERWACJI I RESTAURACJI
- Dokumentacja fotograficzna i opisowa
 - Oczyszczanie mechaniczne
 - Chemiczne ekstrahowanie kleju
 - Wodne kąpiele neutralizujące oraz wzmocnienie
 - Prasowanie
 - Naprawa oraz uzupełnianie ubytków
 - Wykonanie obwoluty i teczki ochronnej

PRZEBIEG KONSERWACJI I RESTAURACJI

- Dokumentacja fotograficzna i opisowa
- Oczyszczanie mechaniczne
- Chemiczne ekstrahowanie kleju
- Wodne kąpiele neutralizujące
- Wzmacnianie i prostowanie kart
- Naprawa oraz uzupełnianie ubytków
- Montaż kart
- Wykonanie nowej oprawy
- Montaż bloku z oprawą

Konserwacja i restauracja czasopisma „Głos Olsztyński” z 1961 roku, zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

Przedmiotem konserwacji był druk czarno-biały na papierze maszynowym, tytuły, nagłówki oraz ozdobniki oddzielające tekst wyróżnione czerwoną farbą drukarską.

STAN ZACHOWANIA

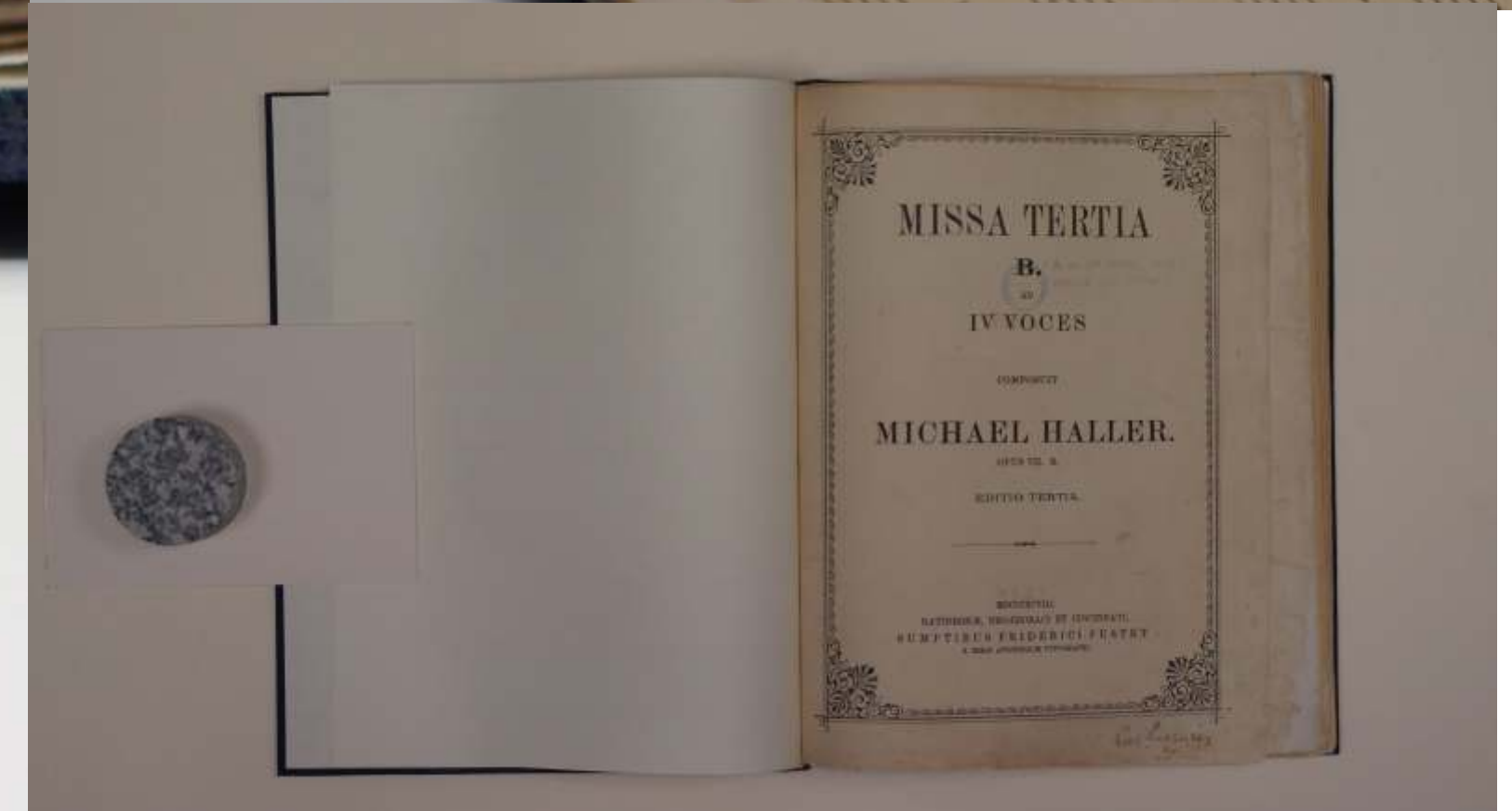
Obiekt był bardzo brudny i zakurzony. Zły stan zachowania wymagał przeprowadzenia prac konserwatorsko-restauratorskich. Konstrukcja zawieszenia oprawy z blokiem była całkowicie zniszczona, a blok całkowicie oderwany od oprawy. Płótno na grzbiecie znacznie osłabione, cienkie, poprzecierane i popękane zwłaszcza w miejscu przegubów. Tektury, z których wykonano okładziny, były osłabione, krucho, rozwarstwione i rozpulchnione, zwłaszcza na krawędziach. Zbyt duża objętość bloku i duże wymiary doprowadziły do zniszczenia konstrukcji zawieszenia.

Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

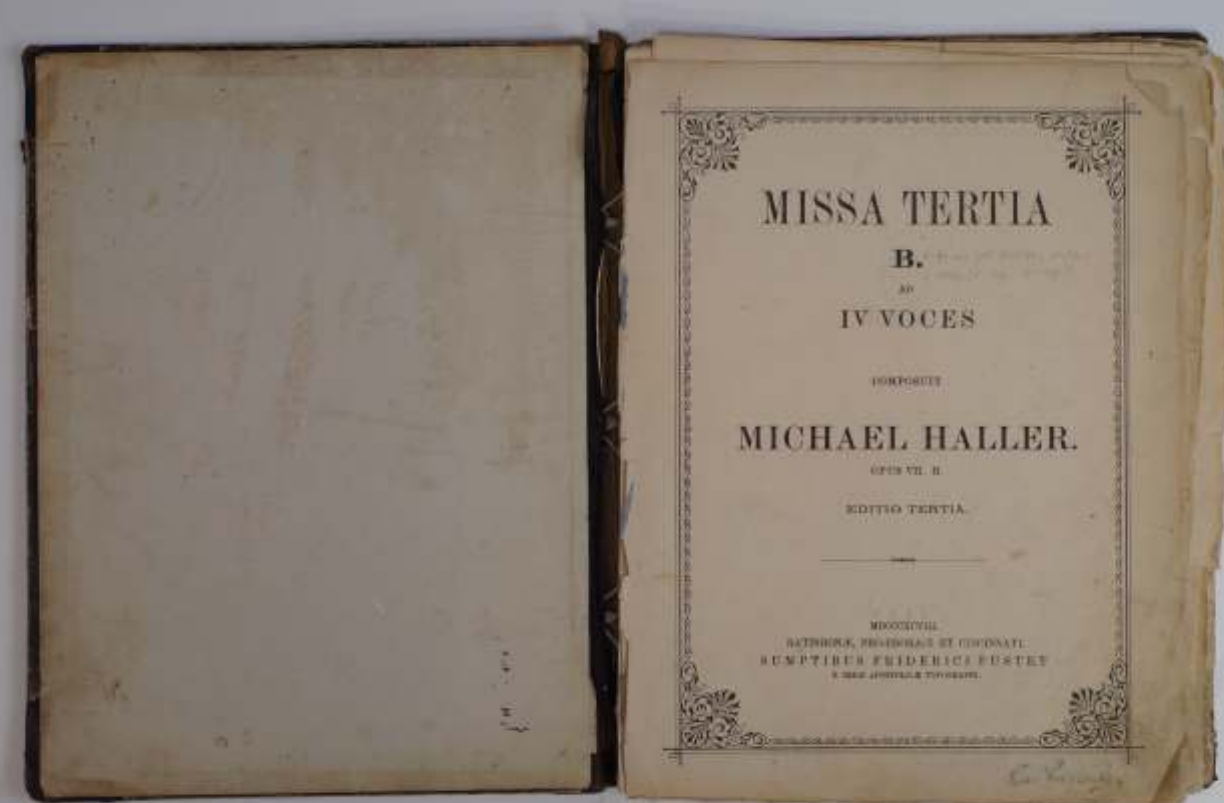
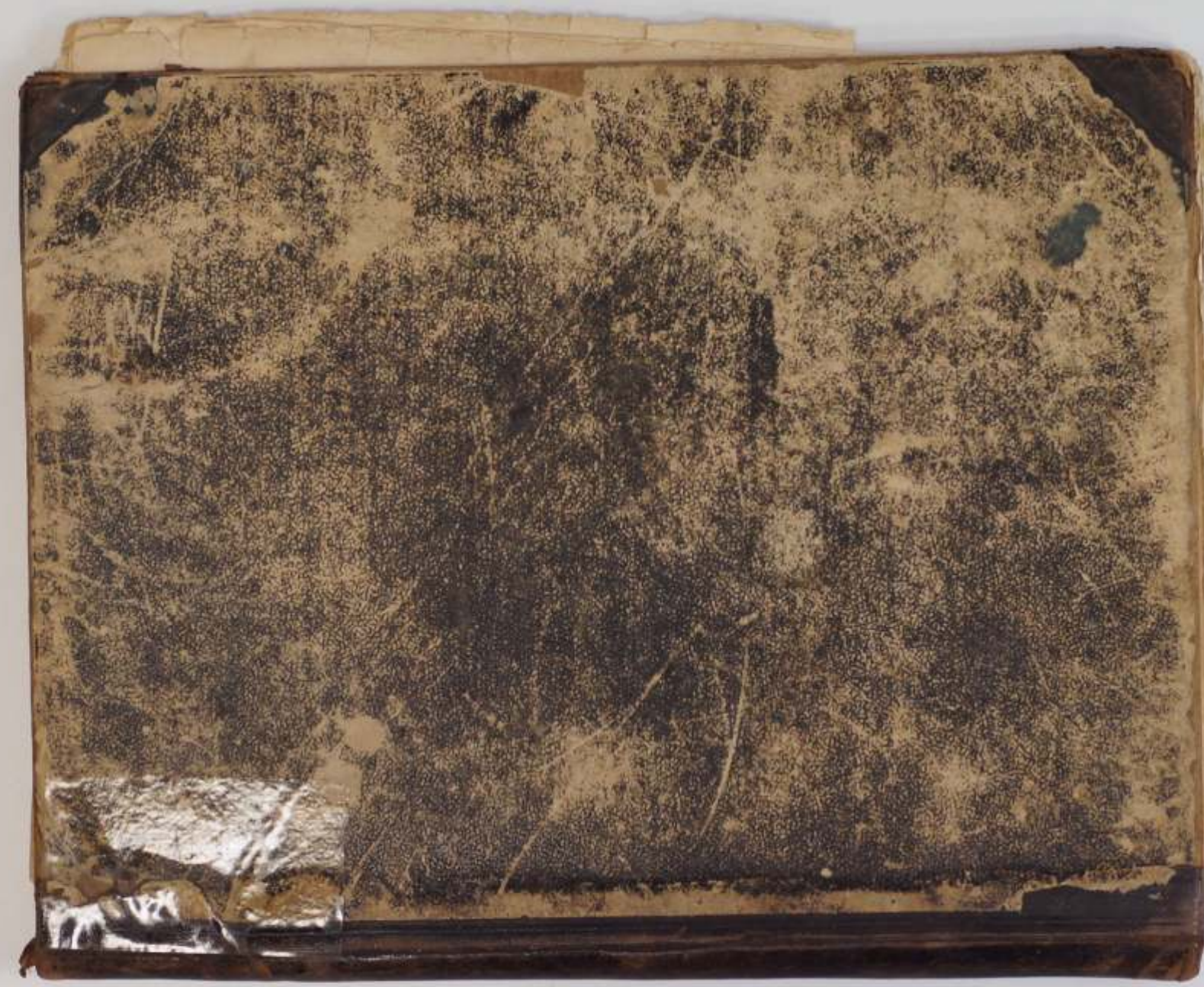

PRZEBIEG KONSERWACJI I RESTAURACJI

- dokumentacja fotograficzna i opisowa
- demontaż
- oczyszczenie mechaniczne grzbietu oraz elementów broszurowania
- oczyszczenie mechaniczne kart gumami o różnym stopniu twardości
- usuwanie mechaniczne nośników taśm klejących
- ekstrahowanie kleju przy użyciu rozpuszczalników organicznych
- wodne gorące kąpiele neutralizująco-oczyszczające
- oczyszczanie chemiczne powierzchni kart

- oczyszczanie powierzchni kart żelmem
- wzmocnienie strukturalne papieru
- naprawa przedarć, uzupełnianie ubytków
- prasowanie
- ułożenie w składki i sezonowanie
- szycie bloku i zaklejenie
- zawieszenie bloku na oprawie
- wykonanie futerału ochronnego

Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

Konserwacja i restauracja zbioru muzykaliów:

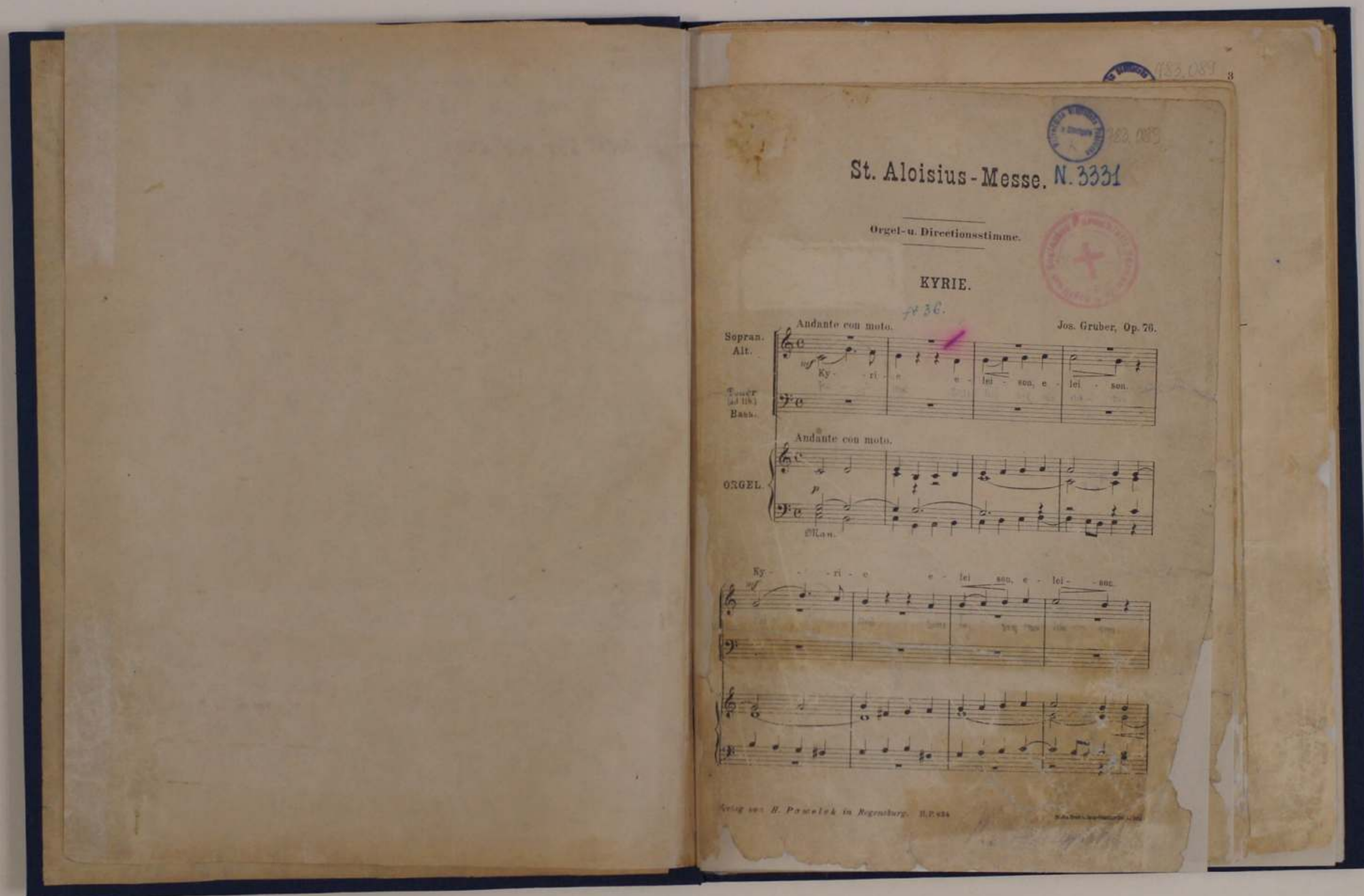
Michael Haller, *Missa tertia B. Ad IV voces. Opus 7. B*, Regensburg, Verlag von Friedrich Pustet, 1898.

Michael Haller, *Missa tertia. Ad duas voces. Organo vel harmonio comitante. Opus VII a*, Ratisbonae, Sumptibus Friderici Pustet, 1894.

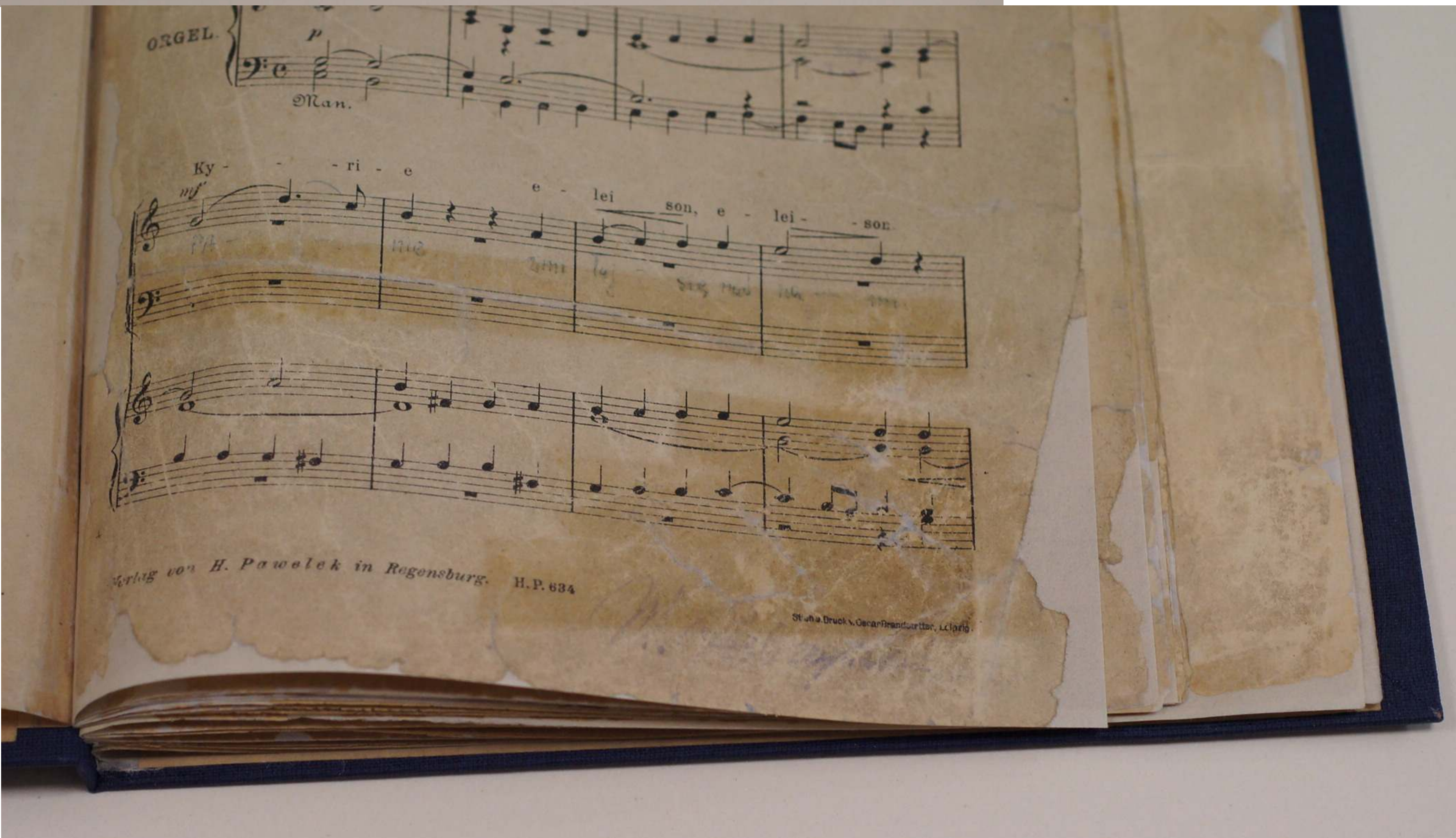
Michael Haller, *Missa quinta. Requiem. Op. 9*, Regensburg, Verlag von Friderici Pustet, 189-.

Michael Haller, *Missa tertia decima. Quam In honorem S. Ursulae V. et M. Ad IV voces inaequales. Op. 31*, Regensburg, Verlag von Alfred Coppenrath, 1886.

Zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

Celem prac konserwatorskich była poprawa właściwości fizycznych i estetycznych obiektu. Zachowanie jego wartości użytkowej przy ograniczonej interwencji konserwatorskiej w elementy dobrze zachowane oraz prawidłowe przygotowanie do przechowywania i ekspozycji.

PRZEBIEG KONSERWACJI I RESTAURACJI

Nuty wstępnie oczyszczono, używając odkurzacza wyposażonego w filtr HEPA oraz płynną regulację mocy i przystąpiono do demontażu. Blok został oddzielony od oprawy, a papierowe składki rozłożone na poszczególne arkusze. Elementy broszurowania oczyszczono i ze względu na dobry stan zachowania zabezpieczono do montażu. Papierowe karty oczyszczono miękką gąbką lateksową. Nośniki taśm klejących, tzw. gęziej skórki oraz plastrów opatrunkowych, o ile nie były one trwale połączone z powierzchnią papieru, usuwano mechanicznie, delikatnie podważając i zdejmując z powierzchni papieru. Warstwę klejącą, która głęboko wniknęła w strukturę papieru ekstrahowano na stole niskociśnieniowym przy użyciu rozpuszczalników organicznych. Po zabiegu karty poddano wodnej kąpeli neutralizującej. Przedarcia kart naprawiano bibułką japońską oraz bibułką termozgrzewalną. Blok ponownie zszyto z wykorzystaniem oryginalnej nici oraz nowej lnianej.

Ponieważ stara oprawa ze względu na rozległe zniszczenia i zużycie materiałów przestała spełniać funkcję ochronną, wykonano nową oprawę oraz futerał ochronny.

STAN ZACHOWANIA

Obiekt ze względu na zły stan zachowania wymagał przeprowadzenia pełnych prac konserwatorsko-restauratorskich. Obiekt był silnie zabrudzony i zakurzony. Konstrukcja zawieszania oprawy z blokiem uszkodzona. Właściwości wytrzymałościowe materiałów konstrukcyjnych zastosowanych do budowy oprawy w znacznym stopniu osłabione: płótno na grzbiecie i narożnikach poprzecierane, popękane wzdłuż krawędzi pionowej grzbiecie, ubytki w górnej i dolnej części grzbiecie oraz na narożnikach. W wyniku pęknięcia broszuowania karty poszczególnych tomów poluźniły się, a w niektórych miejscach uległy całkowitemu przedarciu i wypadły z bloku. Niewłaściwe przechowywanie spowodowało silne żółknięcie papieru i przyczyniło się do zwiększenia jego kruchości. Powierzchnia kart silnie zabrudzona. Na powierzchni występowały rozległe uszkodzenia w postaci przedarć i ubytków zaklejonych taśmami klejącymi, gęsimi skórkami i plastrami opatrunkowymi. W wyniku starzenia taśm klej wniknął głęboko w strukturę papieru, powodując rozległe brązowe przebarwienia, i przyczynił się do znacznego osłabienia właściwości wytrzymałościowych papieru.

Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

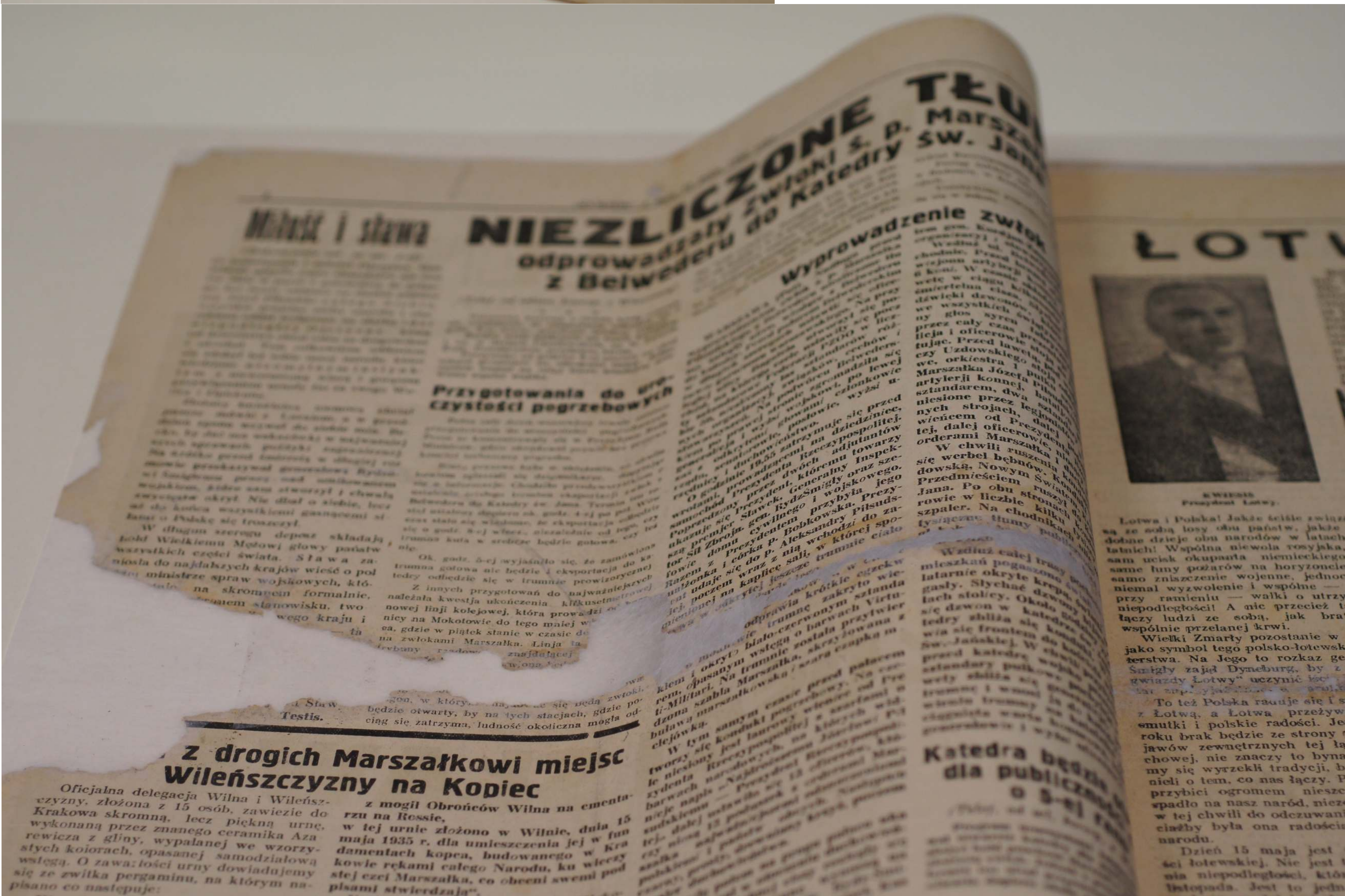
Konserwacja pełna muzykaliów: Josef Gruber, *St. Aloisius-Messe. Op. 76*, Regensburg, Verlag Von H. Pawelek, 190-, zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

Konserwacja zachowawcza czasopisma „Express Wileński” z 1935 roku, zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

PRZEBIEG KONSERWACJI I RESTAURACJI

- Dokumentacja fotograficzna i opisowa
- Oczyszczanie mechaniczne
- Naprawa oraz uzupełnianie ubytków bibułą termozgrzewalną
- Wykonanie teczki ochronnej

Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

Miłość i sława

(Dokończenie art. ze str. 1-ej)

go poświęcenia i miłości Ojczyzny. Genjalność umysłu i moc charakteru nie zaw sze idzie w parze z gotowością do pełnej, bez reszty oddania się służbie publicznej. Józef Piłsudski całego Siebie, wszystkie genialne cechy umysłu i charakteru oddał na służbę idei niepodległej Ojczyzny którą od dzieciństwa obrał sobie za drogowskaz i ukochał. Tem całkowitem oddaniem się zdobył też sobie masę narodu, które wiedzione nieomylnym instynktem z niewzruszoną wiarą i gorącym przywiązaniem uznały Go za swego Wodza i Opiekuna.

Złożony śmiertelną niemocą chciał jeszcze mówić z Lavalem, a w przeddzień zgonu wzywał do siebie min. Becka, by dać mu wskazówkę w najważniejszych sprawach polityki zagranicznej. Na krótko przed śmiercią w długiej rozmowie przekazywał generałowi Rydzowskiemu pracę nad umiłowaniem wojskiem, które sam stworzył i chwala zwycięstw odkrył. Nie dbał o siebie, lecz aż do końca wszystkimi gasnącymi siłami o Polskę się troszczył.

W długim szeregu depesz składają hold Wielkiemu Mężowi głowy państw wszystkich części świata. Sława zanoszą do najdalszych krajów wieść o polskim ministrze spraw wojskowych, któremu na skromnym formalnie posiedzeniu stanowiącemu, two-... tego kraju i...

NIEZŁODZIE

odpowiedź z Bel...

(Telef. od własn. koresp.)

Warszawa wczoraj, z o... sie wiadomość, że ekspor... godz. 8-ej wiecz., przybr... Bardzo wiele balkon... t. zn. w Alejach Ujazd... Krak. Przedmieściu, p... Poczynając od go... nikach gromadzić s... cześnie niemal na... wiono szpaler wo...

Przygotuj się czysto!

Przez c... przygotow... Prace te k... Ministrów, go... komitet techn... Biuro pra... bawiem zgła... się o inform... ustalenie se... Bel... stat... czas... się o... trumna kula w sro...

Ok. godz. 5-ej wyjechał... trumna gotowa nie będzie... tetry odbędzie się w... należała kwestja ukończenia... nowej linii kolejowej, która... nicy na Mokotowie do tego... ca, gdzie w piątek stanie w... na zrzokami Marszałka. Linja... przybywają...

Przebieg choroby Marszałka Piłsudskiego

Jeszcze szereg szczegółów

W uzupełnieniu podanych wczoraj wiadomości o ostatnich dniach ś. p. Marszałka Piłsudskiego dowiadujemy się następujących szczegółów:

Towarzysze lat dawnych opowiadają, że Marszałek w dzieciństwie uważany był za chłopca dość walego; siłce obuwano się o Jego plucia nie było wówczas mowy. Bóle wewnętrzne zaczął Marszałek odczuwać dopiero przed dwoma laty.

Podobną już przed rokiem lekarz domowy dr. Woyczyński powołał podejrzewając co do choroby wątrobę i radził, aby w tym kierunku rozpoczął leczenie. Marszałek odpowiedział mu jednak: „Z pana stary wątrobierz i w każdym widzi pan chorego na wątrobę”.

Marszałek naogół nie lubił lekarzy i lekarskich rad, że musi się sam leczyć, bo lekarze nie ma nie pomagają i sam też chętnie stosował leki domowe.

W ostatnich latach bywały tygodnie, w których czuł się tak źle, że nie nie jadł prócz herbaty i sucharów. Długo opadał z sił i coraz gorzej wyglądał. Od pewnego czasu utrzymywał się w tym roku, dożyłszy tego samego wieku, co ojciec.

Dnia 19 marca r. b., w dzień swoich imienin, Marszałek bawił, jak wiadomo, w Wilnie. Tu nastąpiło znaczne pogorszenie w stanie zdrowia. Dostał silnych torsyj i bólów. Jak już podawaliśmy wczoraj, w kwietniu spowodowano prof. Wenkenbacha z Wiednia oświadczenie, że Marszałek bardzo wierzyło jego twierdzeniu, że Marszałek ciągle pozostaje zdrowym kilka tygodni życia.

Na Wielkanoc nastąpiło dalsze, bardzo silne pogorszenie, które od tego czasu stało się postępującym. Dowodem, jak silny był organizm Marszałka, jest fakt, że niemal do ostatnich chwil życia trumna gotowa nie będzie eksportować w ubiegłą środę i tetry odbędzie się w...

Z innych przygotowań najważniejszych należała kwestja ukończenia... nowej linii kolejowej, która... nicy na Mokotowie do tego... ca, gdzie w piątek stanie w... na zrzokami Marszałka. Linja... przybywają...

Nasze mięs

KOMUNIKAT KOMITETU UCZCZENIA PAMIĘCI ELIZY ORZESZKOWEJ.
Spowodu głębokiego ciosu jaki dotknął całą Polskę przez zgon Wodza Narodu — zapowiadane uroczystości ku czci Elizy Orzeszkowej w Grodnie zostały przeniesione na 14 i 15 września 1935 r. z zachowaniem dotychczas ustalonego programu.

GRODNO.
W dniu 16 b. m. Komitet Obywatelski w Grodnie urządza obchód żałobny, na który złoży się nabozęństwo żałobne w świątyniach wszystkich wyznań, pochodzą na plac Wolności, przed mówienie i akademja żałobna w sali teatru.

1.000 mszy św. za duszę ś. p. Marszałka

GITTA DEL VATICANO, (PAT). — Ojciec Leduchowski, general zakonowi Jezuitów, bawiący obecnie poza Rzymem, przyjął na ręce ambasadora Skrzyńskiego kondolencje, oraz zawiadomił, iż z jego polecenia zakon odprawi 1.000 mszy świętych za duszę ś. p. Marszałka Piłsudskiego oraz na intencje Polski.

Obywatelskiego Uroczystości Żałobnych

Wilna we czwartek o godz. 21 m. 35 i przybędzie do Warszawy o godz. 5 m. 45, drugi pociąg opuści Wilno o północy — godz. 00 m. 5 i przybędzie do Warszawy w piątek o godz. 9 min. 20.

Osoby, korzystające z tych 2 nadzwyczajnych pociągów powinny nabyć bilety bezpośrednio do Krakowa i spowrotem. Bilety te sprzedawać będzie specjalna kasa na głównym dworcu.

Organizacje społeczne, które zamierzają wysłać przedstawicieli swych do Krakowa powinny zgłosić liczbowy wykaz osób wyjeżdżających do dyspozycji rachu Dyrekcji P. K. P. Ponadto każda organizacja powinna zaopatrzyć swych członków w osobne zaświadczenia, wydane przez swoje Zarządy. Członkowie zaś delegacji oficjalnej w składzie 150 osób otrzymają od Komitetu wykonawczego legitymacje, wystawione przez Dyrekcję Kolejową.

Jednocześnie z oficjalną delegacją wyjeżdżają do Wilna przedstawiciele i dwudziestu innych delegacji, w których składzie 12 osób.

Sprawami technicznymi związanymi z wyjazdem delegacji oficjalnej kieruje komisja z trzech osób w składzie następującym: starosta grodzkiego Wielowiejskiego, starosta powiatowego Tramecourta i Eugenjusza Kozłowskiego.

NABOŻEŃSTWA ŻALOBNE.
PIĄTEK, dn. 17 bm. — W piątek o godz. 10 rano w kościele garnizonowym pod wezwaniem św. Ignacego odbędzie się żałobna msza św. przy udziale delegacji wszystkich oddziałów wojskowych.

Znaczki pocztowe „Kopiec Marszałka Piłsudskiego“
WARSZAWA, (PAT). — W okazji uroczystości sypania kopca Marszałka Józefa Piłsudskiego ministerstwo poczt i telegrafów puści w obieg dwa znaczki pocztowe po 15 i 25 gr. z nadrukiem „Kopiec Marszałka Piłsudskiego“.

Obywatelskiego Uroczystości Żałobnych

Wilna we czwartek o godz. 21 m. 35 i przybędzie do Warszawy o godz. 5 m. 45, drugi pociąg opuści Wilno o północy — godz. 00 m. 5 i przybędzie do Warszawy w piątek o godz. 9 min. 20.

Osoby, korzystające z tych 2 nadzwyczajnych pociągów powinny nabyć bilety bezpośrednio do Krakowa i spowrotem. Bilety te sprzedawać będzie specjalna kasa na głównym dworcu.

Organizacje społeczne, które zamierzają wysłać przedstawicieli swych do Krakowa powinny zgłosić liczbowy wykaz osób wyjeżdżających do dyspozycji rachu Dyrekcji P. K. P. Ponadto każda organizacja powinna zaopatrzyć swych członków w osobne zaświadczenia, wydane przez swoje Zarządy. Członkowie zaś delegacji oficjalnej w składzie 150 osób otrzymają od Komitetu wykonawczego legitymacje, wystawione przez Dyrekcję Kolejową.

Jednocześnie z oficjalną delegacją wyjeżdżają do Wilna przedstawiciele i dwudziestu innych delegacji, w których składzie 12 osób.

Sprawami technicznymi związanymi z wyjazdem delegacji oficjalnej kieruje komisja z trzech osób w składzie następującym: starosta grodzkiego Wielowiejskiego, starosta powiatowego Tramecourta i Eugenjusza Kozłowskiego.

NABOŻEŃSTWA ŻALOBNE.
PIĄTEK, dn. 17 bm. — W piątek o godz. 10 rano w kościele garnizonowym pod wezwaniem św. Ignacego odbędzie się żałobna msza św. przy udziale delegacji wszystkich oddziałów wojskowych.

CHOROBY PŁUCA
ostabiają organizm
Leczenie chorych płuc polega na stworzeniu takich warunków, aby zdolności obronne organizmu zostały odpowiednio wzmożone i wykorzystane.

Zioła ze znak ochr. „PULMOSA“ zawierające niezmierne rzadkie rośliny chińska Schin-Schin, stosują się przy kaszlu, zapaleniu, potach i stanach podgorączkowych, przynoszą ulgę.

Zioła ze znak ochr. „PULMOSA“ do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych).
Wydawca Magister E. WOLSKI,
Warszawa, Złota 14 m. 1.

Urna z ziemią z drogi Marszałkowi miejsc

liczby z chorobiewkami oznaczają schroniska towarzystwa krajoznawczego

II. Szlak wodny Węgorzewo—Płaz. Węgorzewo nad bliską Węgorapą, niegdyś ruchliwe, liczące 8 000 mieszkańców, dziś w gruzach. Nazwę swą tak miasteczko jak i rzeka otrzymały od węgorza, który upodobał sobie od wieków te wody. Od Węgorzewa po Płaz osiedla ludzkie sięgają zamierzchłych czasów. Szlak przebiega jeziora Mamry, drugiego pod względem wielkości w Mazurach. Niezwykłe bogate połowy ryb. Wyjątkowo obfitym Ciesi wykonali film propagandowy pt. „Pobój ryb na jeziorze „Mamry”. Przepiękna jest droga wśród licznych wysp, rozlewisk i fałd jezior, otoczonych lasami, wiedząca do ośrodka turystyki — Giżycka, miejsca urodzenia znakomitego historyka Wojciecha Kętrzyńskiego, który, jak wypisano na tablicy pamiątkowej, „dał Polsce Mazury, a Mazurom Polskę”. W Giżycku, zwanym niegdyś Lec albo Luczany, w ostatniej

wieczystego spoczynku astronoma. Dwa są miasta, których pomnik nie można — Ostrołęka, wśród wspaniałych wynagrodzeń lasów, 40 km na zachód od Olsztyna, nad malowniczym jeziorem Drwęckim (mogła Giżycka na Polskiej Górze). Nieopodal, w miejscowości Piława, schronisko Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. — Na zamku ostrołęckim przez kilka tygodni w r. 1807 mieszkał Napoleon. Z Ostrołki w kierunku północno-zachodnim wiodzie szlak wodny do Elbląga. O 30 km na południowy-wschód rozpoczera się pobojowisko Grunwaldzkie pamiątne zwycięstwem króla Władysława Jagiełły nad Zakonem krzyżackim w roku 1410. — Na północ od Mrągowa, na wschód od Lidzbarka, malowniczo położony, nie zmierzony w czasie wojny — Reszel, z potężnym zamkiem biskupów, oraz gminna wieś, które przez 300 lat prowadził Jezuit. Nieopodal Święta Lipka, miejsce słynące z odpuść, na które przybywali Polacy nie tylko z b. Prus Wschodnich, ale i z innych dzielnic Polski. Kościół bogato zdobiony w stylu polskiego baroku. Kętrzyn, miasto uprzemysłowe i z innych dzielnic Polski. Kościół bogato zdobiony w stylu polskiego baroku. Kętrzyn, miasto uprzemysłowe, nazwane ku cześć Wojciecha Kętrzyńskiego. O 10 km w lasie słynące w czasie ostatniej wojny „Jew-tera Hitlera”. Dzięki entuzjastycznej pracy postępuje żywiołowa odbudowa gospodarcza całego województwa, zacierają się ślady wojny. Piękna, bogata w pamiątki kultury polskiej, jest nasza ziemia warmijsko-mazurska.

Konserwacja zachowawcza folderu reklamowego
Poznaj Piękno Warmii i Mazur,
 Wydawnictwo Wojewódzkiego Olsztyńskiego Oddziału
 Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, XVIII-3b/1949,
 zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

PRZEBIEG KONSERWACJI I RESTAURACJI

- Dokumentacja fotograficzna i opisowa
- Oczyszczanie mechaniczne
- Chemiczne ekstrahowanie kleju
- Wodne kąpiele neutralizujące oraz wzmocnienie
- Prostowanie
- Naprawa oraz uzupełnianie ubytków
- Wykonanie obwoluty i teczki ochronnej

Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

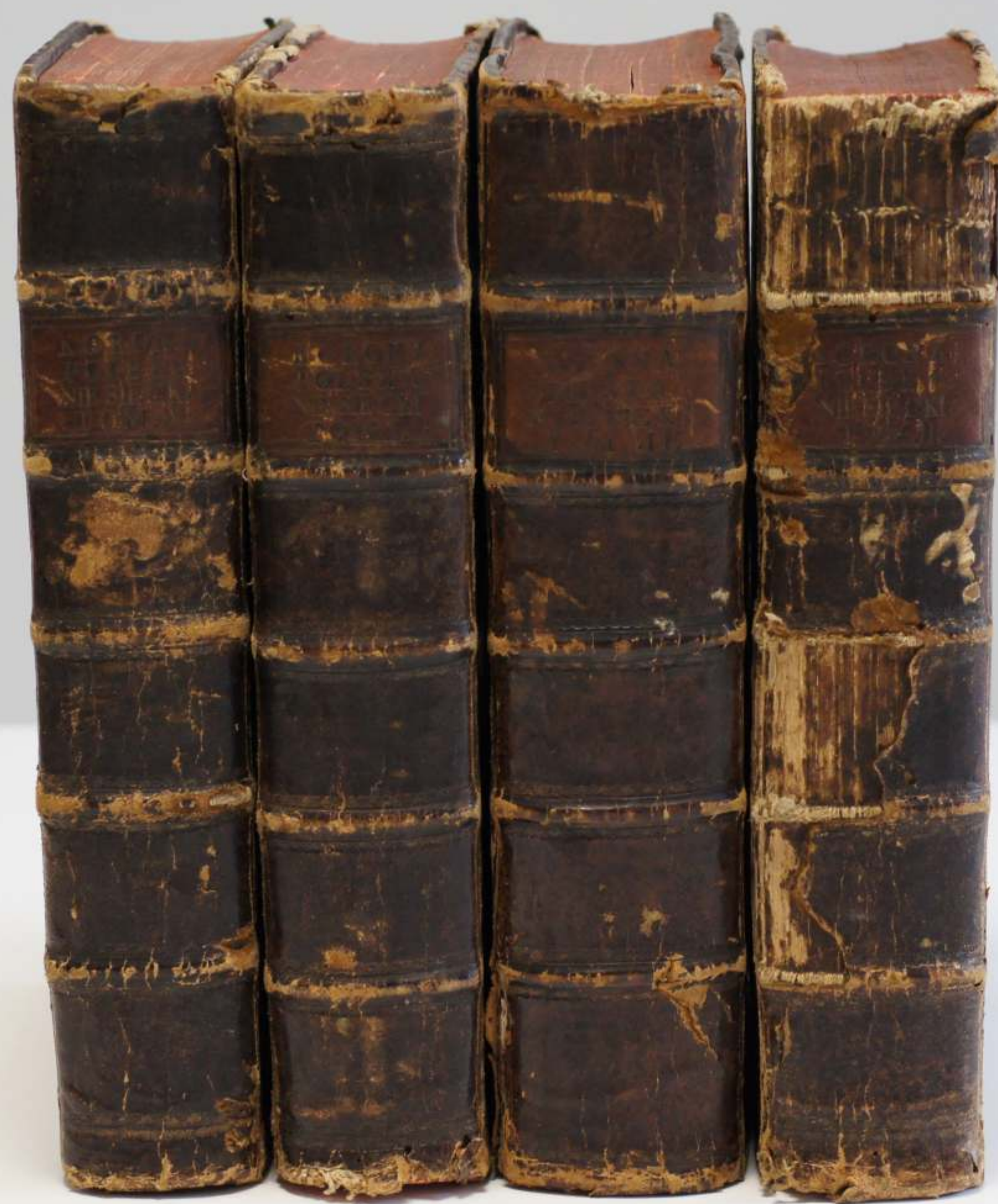
Konserwacja zachowawcza czterech starodruków:
*Korona Polska przy złotej wolności Starożytnemi Rycerstwa Polskiego
y Wielkiego Xięstwa Litewskiego klejnotami...*, Lwów, Drukarnia
Kolegium Jezuitów, lata 1728-1743,
zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

Obiekty przeszły konserwację zachowawczą w związku z prezentacją zabytkowych zbiorów rodziny Tyszkiewiczów w rezydencji Tyszkiewiczów w Czerwonym Dworze na Litwie.

Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

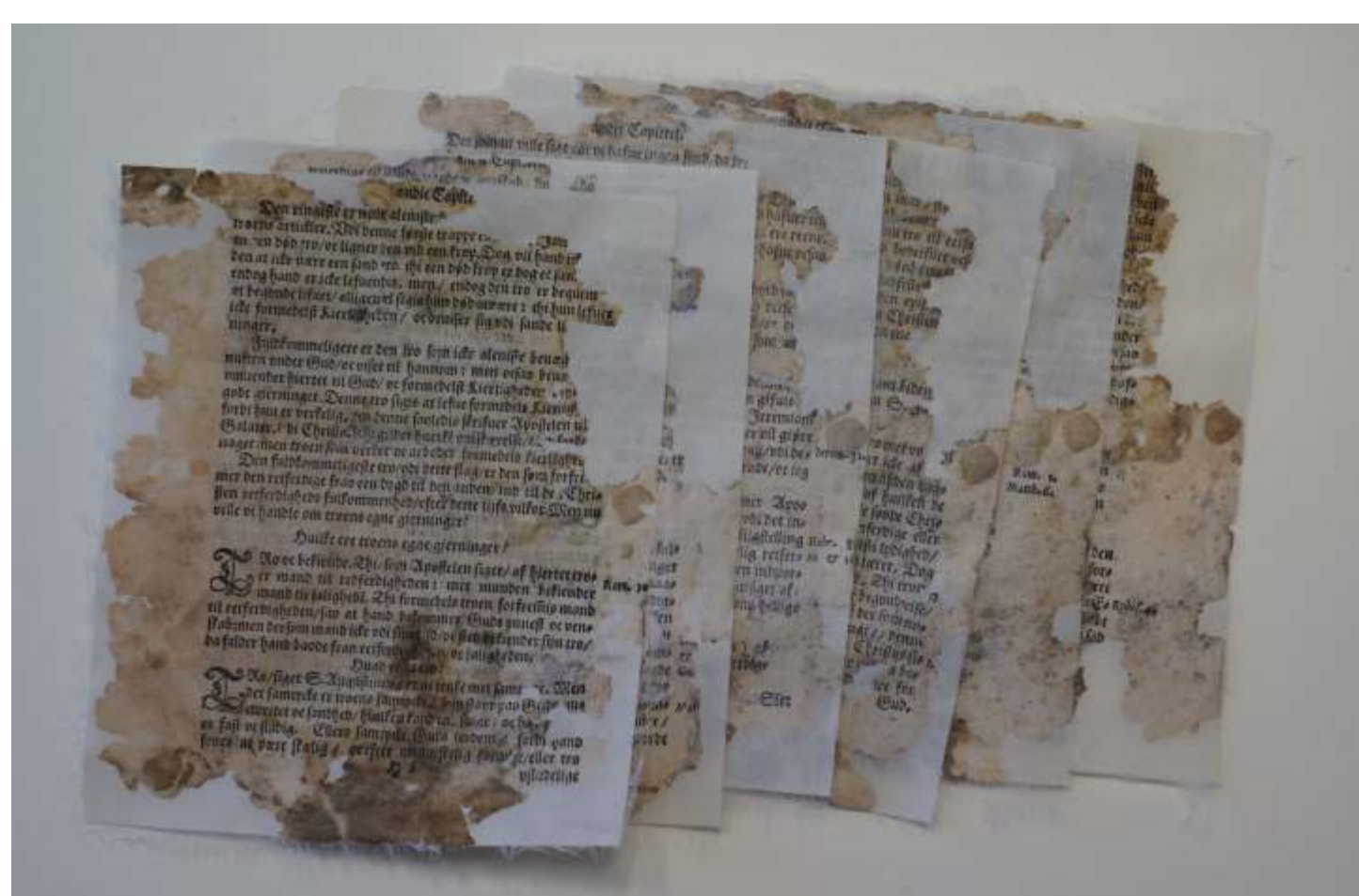
Zdmuchnąć kurz...

Wystawa realizacji konserwatorsko-restauratorskich cennych zbiorów przeprowadzonych w Pracowni Konserwacji Zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie w latach 2013-2015

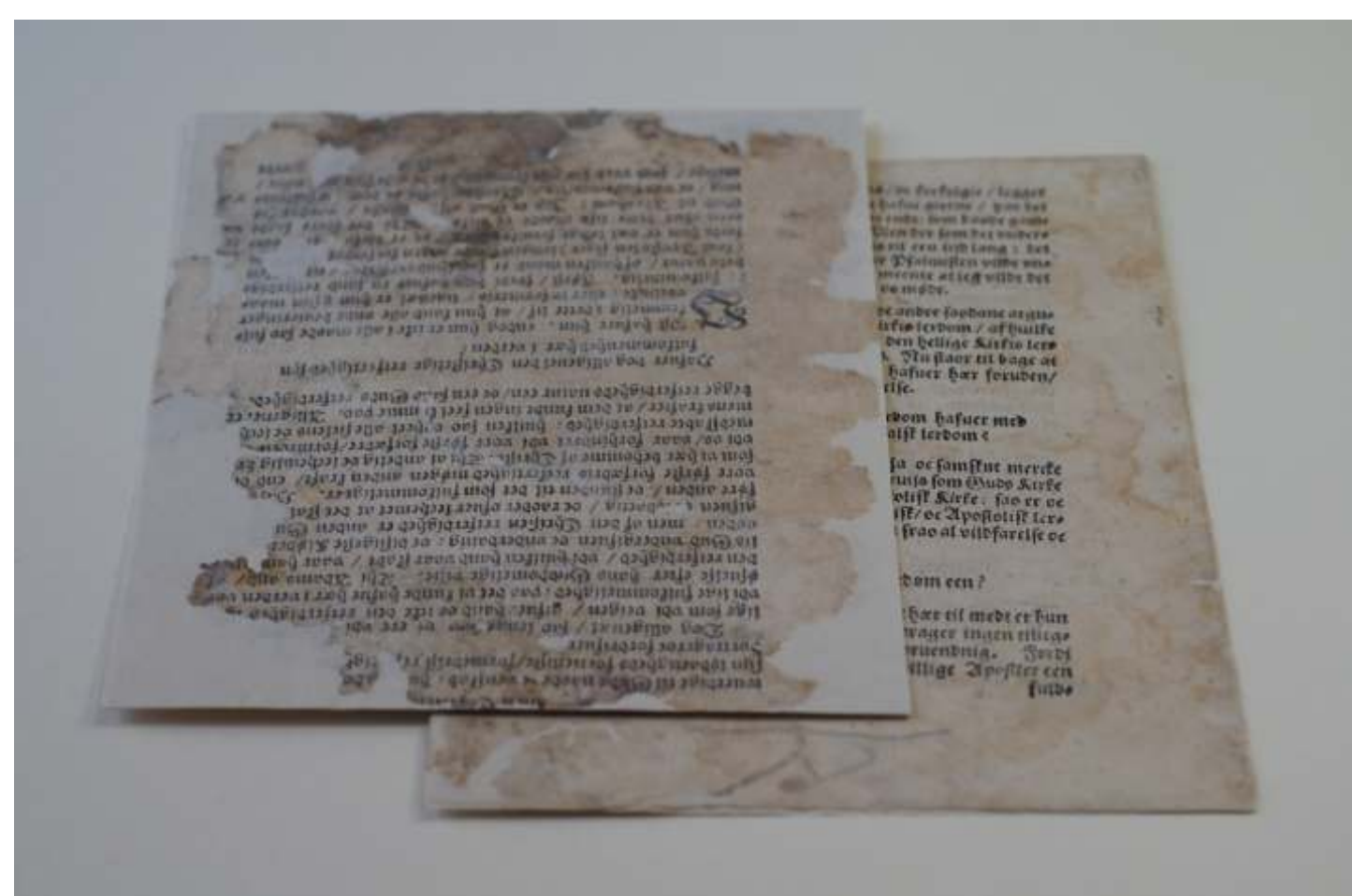
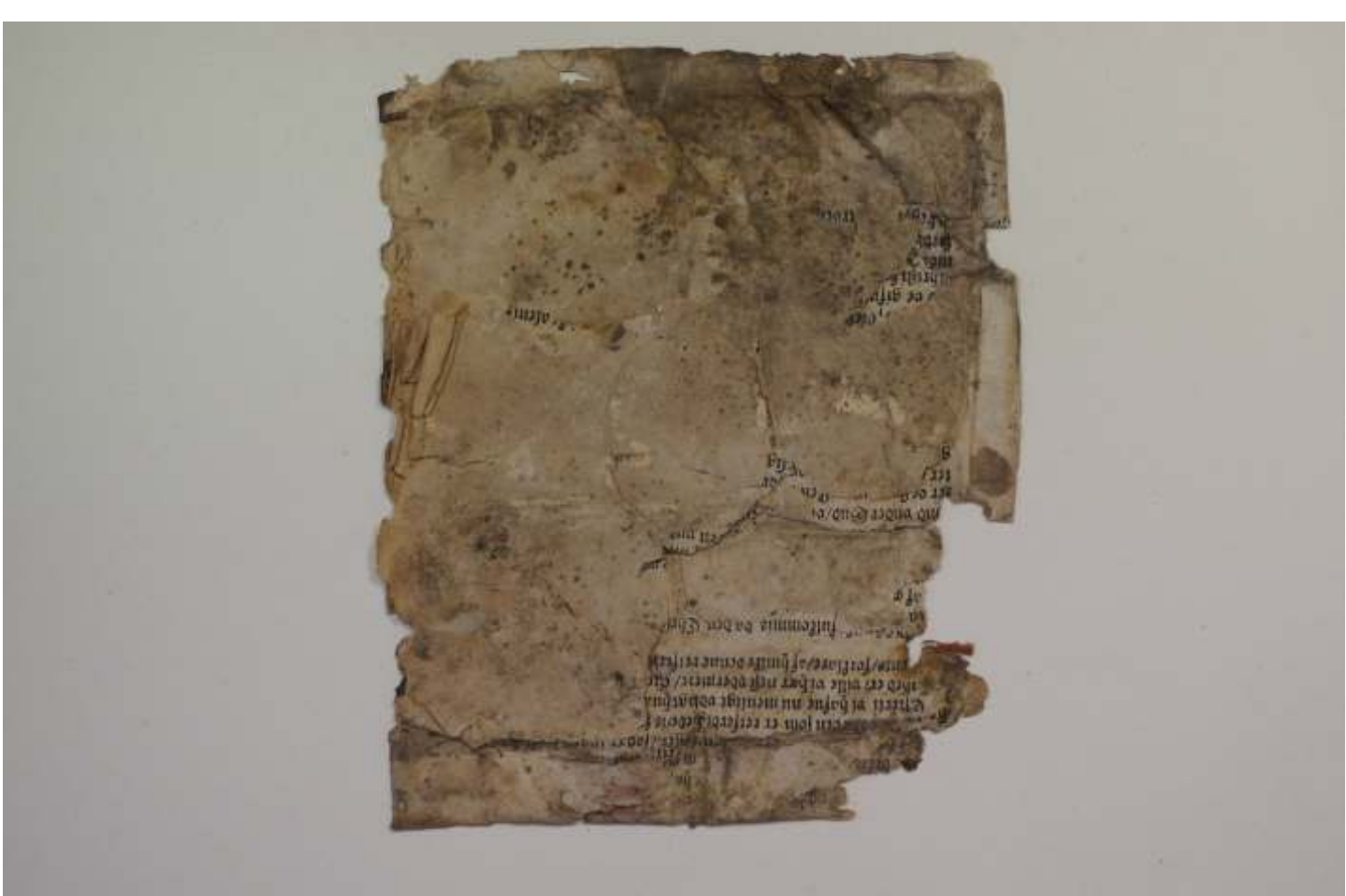
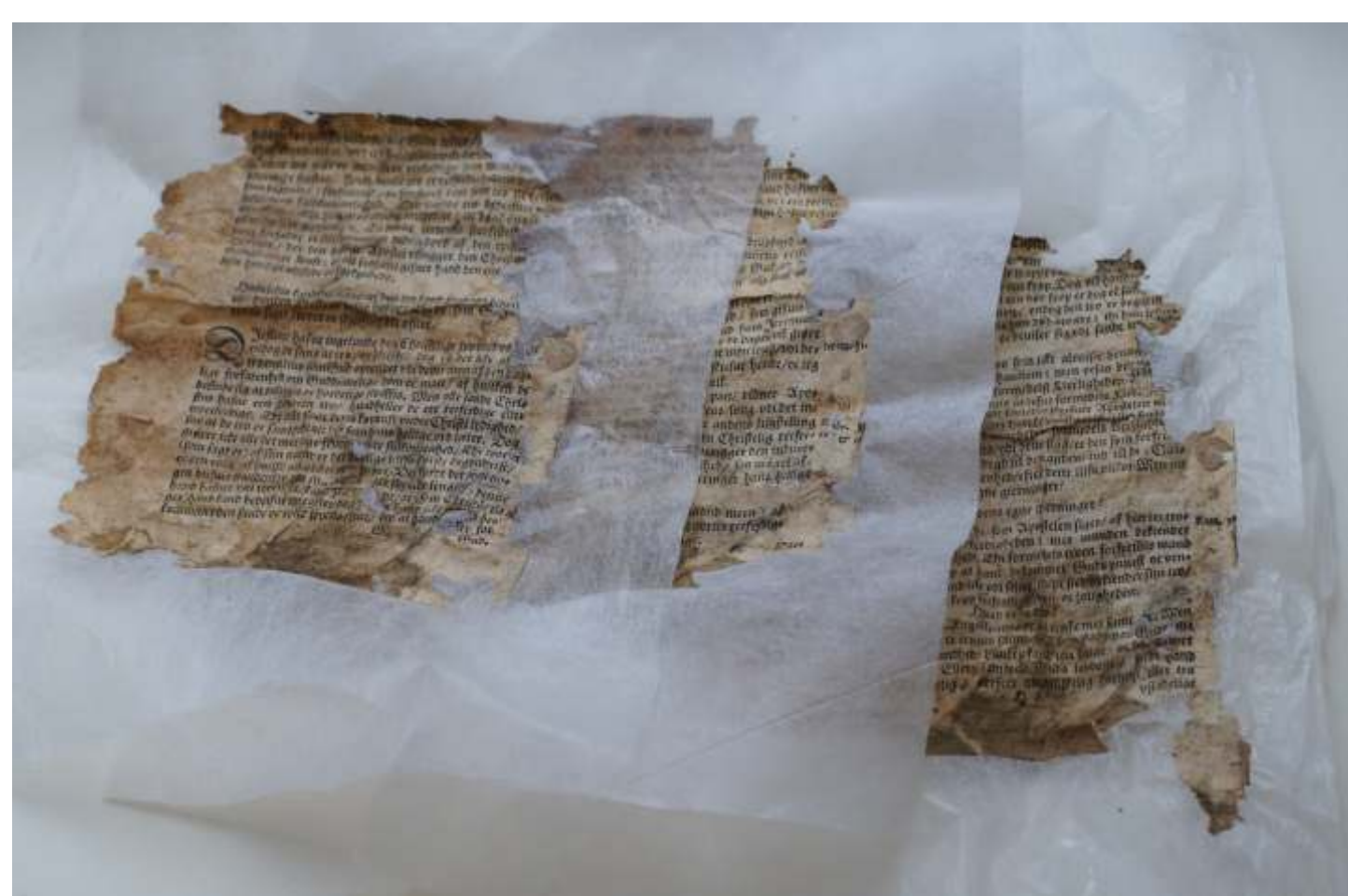

Druk oprawiony w pergamin w kolorze naturalnym. Lustra okładziny przedniej i tylnej zdobią wyciski plaketą w technice ślepego tłoczenia. Starodruk ze względu na zły stan zachowania wymagał przeprowadzenia pełnych prac konserwatorskich. Pergamin pokryty był brudem wartyym w głąb struktury, lico poprzecierane na całej powierzchni.

Oprawa bardzo zniszczona i zdeformowana.

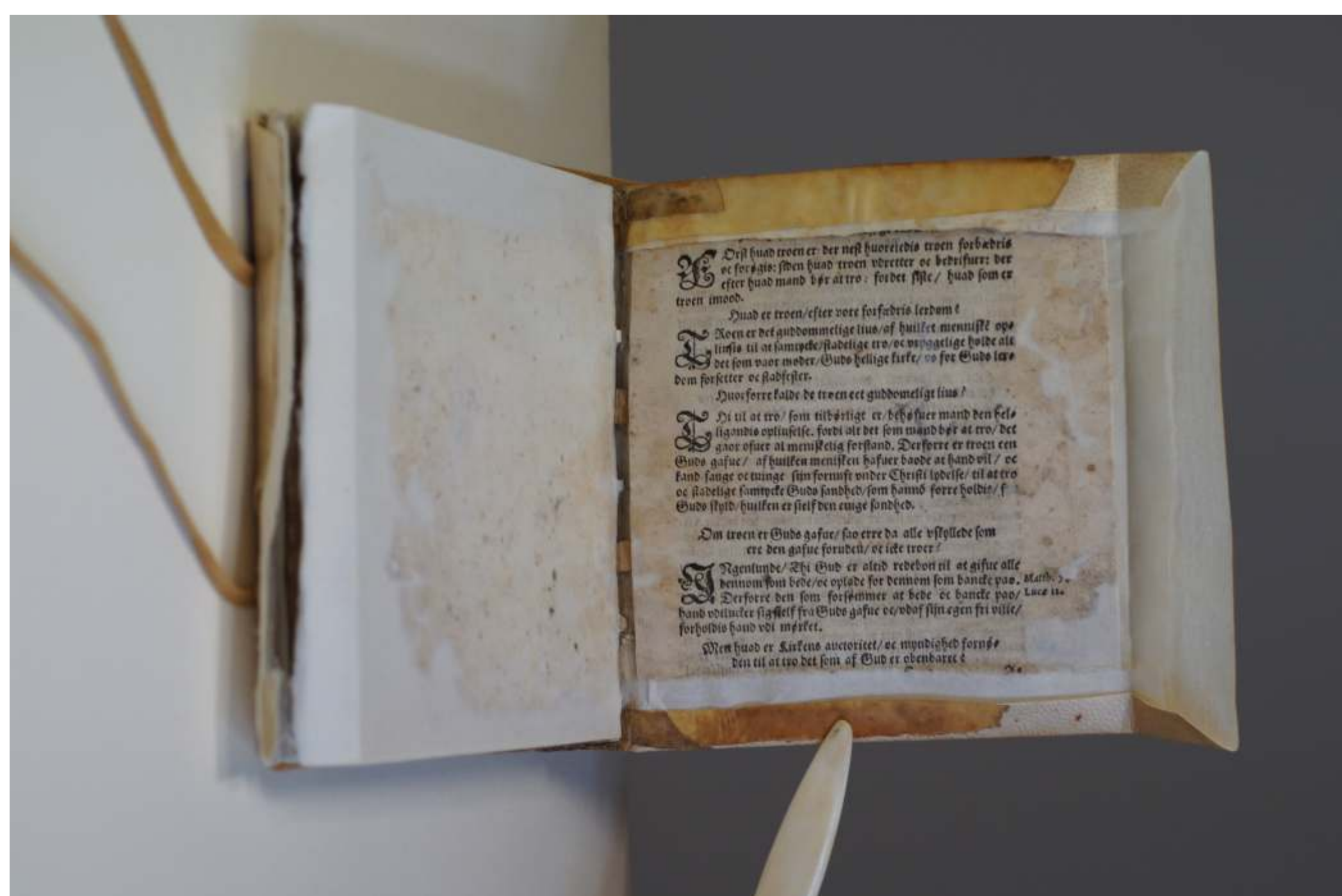

Rdzenie okładek tworzy kilka kart zadrukowanych czarną farbą drukarską, sklejonych ze sobą i połączonych z pergaminem punktowo w obrębie krawędzi.

Zamoczenie oraz nieodpowiednie przechowywanie obiektu doprowadziło do rozwoju drobnoustrojów. W wyniku tych działań oprawa uległa znacznemu zeszytwnieniu oraz pociemnieniu. Zniszczenia te szczególnie silnie widoczne były od strony okładziny tylnej, gdzie pergamin był zrogowaciały i szerniały. Występowały rozległe przebarwienia pochodzenia mikrobiologicznego w kolorze ciemnobrązowym i fioletowo-różowym.

Nieodpowiednie warunki przechowywania przyczyniły się do niekontrolowanego procesu wysychania pergaminu, na skutek czego uległ on skurczeniu. Szczególnie widoczne było to od strony krawędzi, gdzie pierwotnie mieściły się sznurki zamykające druk. W miejscu tym karty w bloku wyraźnie wystawały poza oprawę.

Papier, z którego wykonano wyklejki, był silnie zabrudzony i zakurzony. Występowały rozległe ubytki, uszkodzenia mechaniczne oraz poszarpane krawędzie.

Konserwacja i restauracja starodruku *Constitutiones Synodales Dioecesis Varmiensis, Apud Georgium Schönfels, Brunsbergae, 1612*, zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

Druk na papierze czerpanym o formacie bibliograficznym 4°, blok starodruku zachowany w całości, liczy 190 kart ręcznie czerpanych, ułożonych w 48 składek. Tekst ujęty w jedną kolumnę, drukowany czarną farbą drukarską.

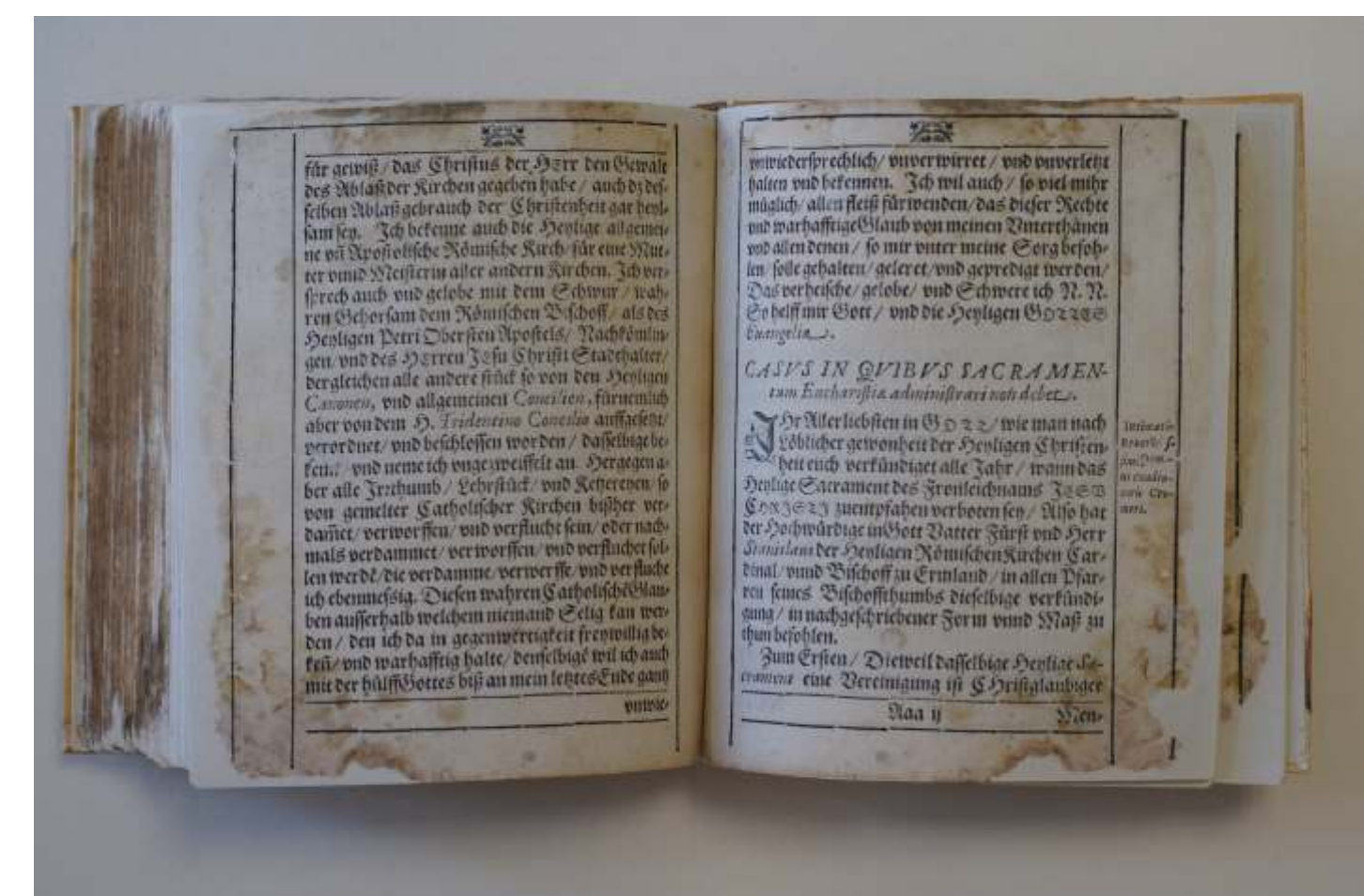
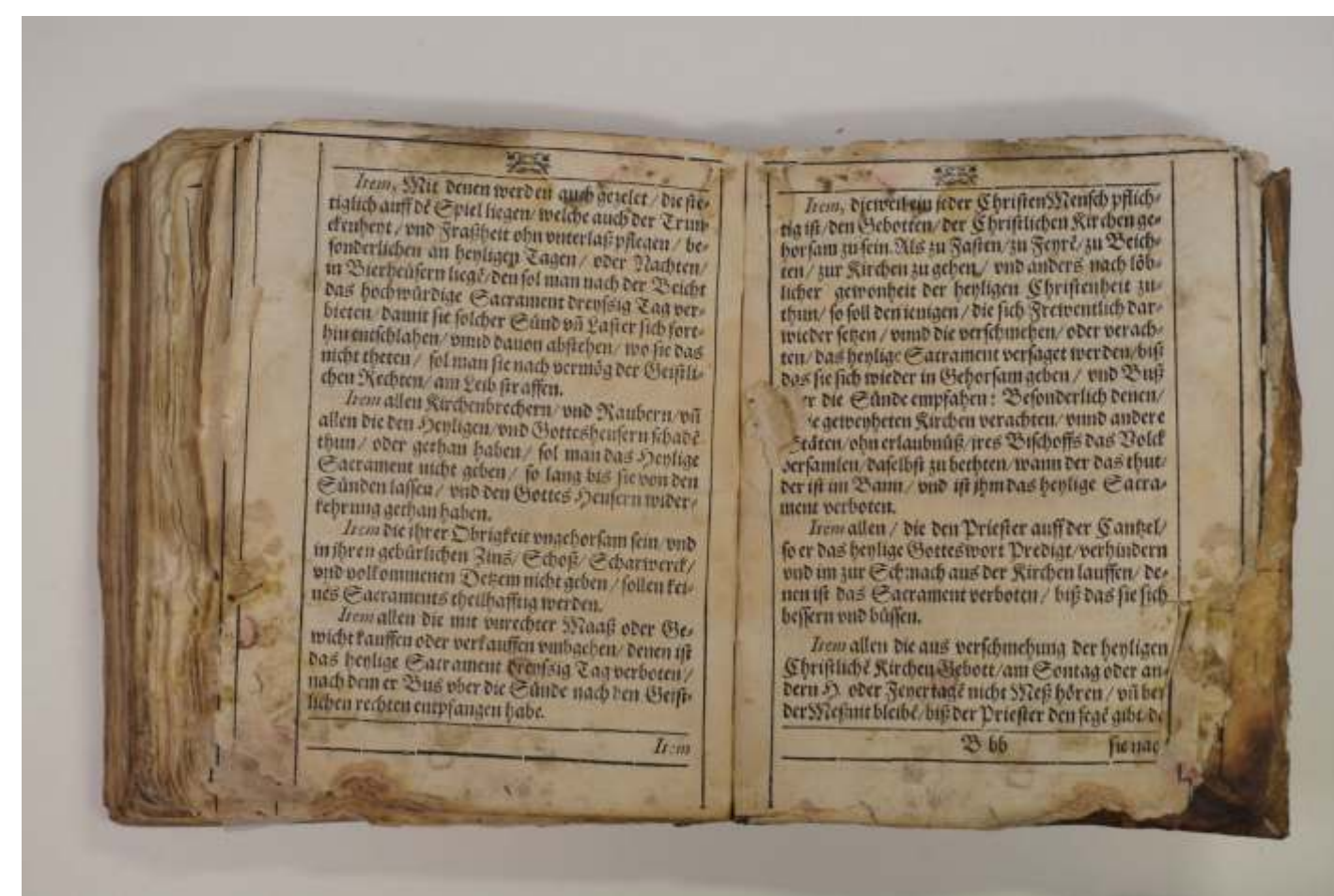
Frontysepis i występujące w bloku ozdobne inicjały, bordiury, winiетки oraz finaliki wykonano w technice drzeworytu.

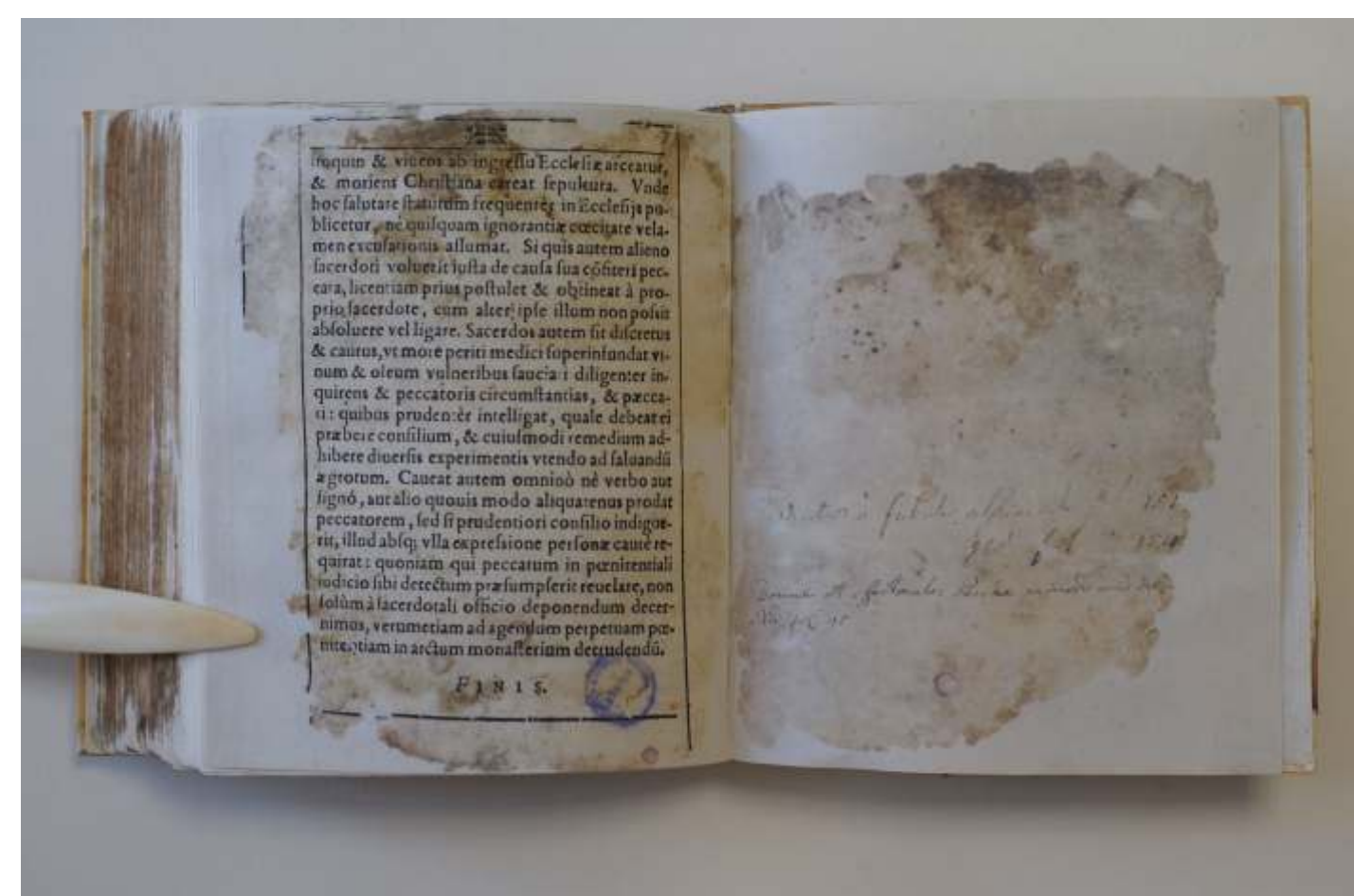
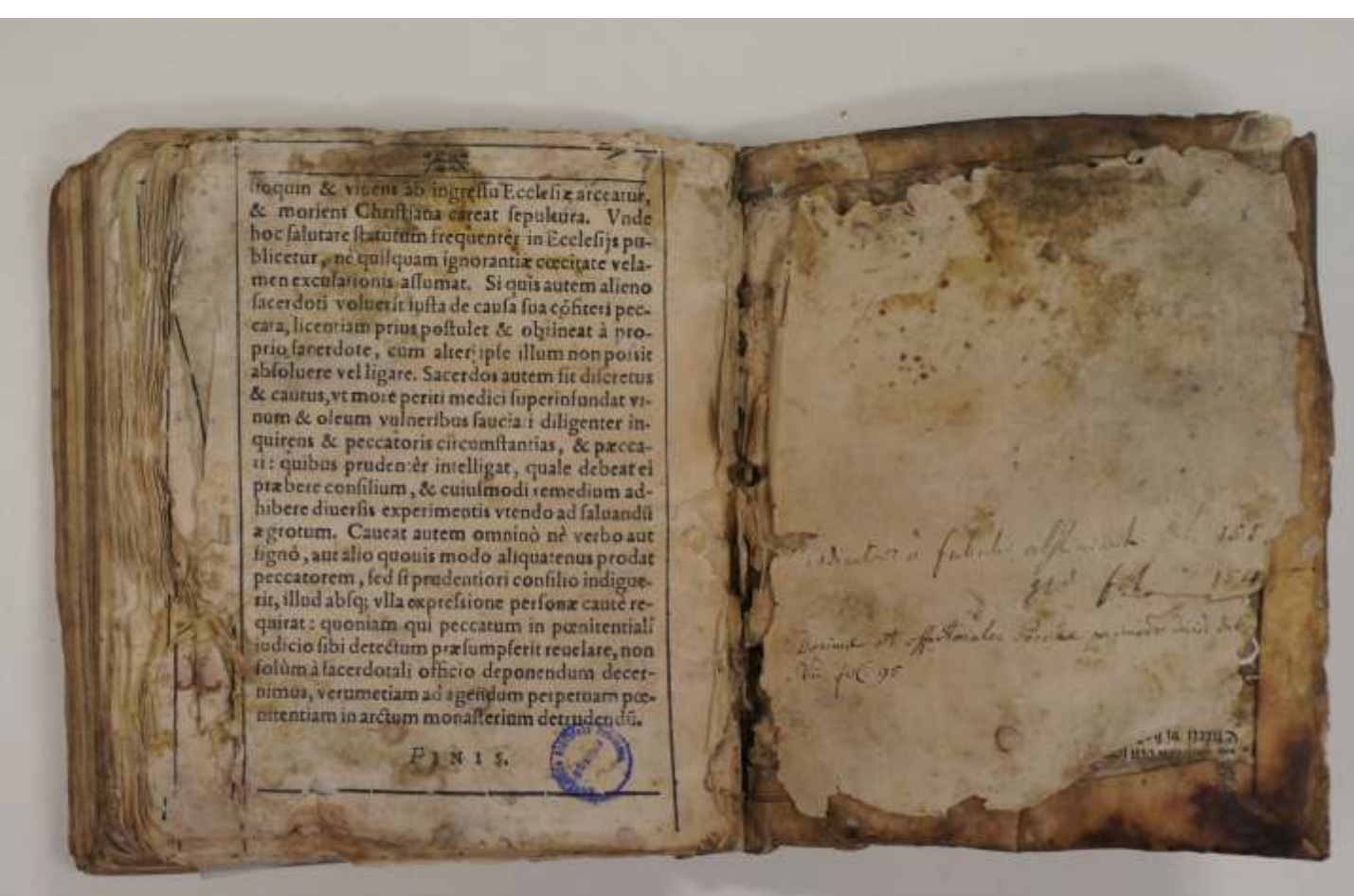
W wyniku zamknięcia oraz nieodpowiednich warunków przechowywania infekcja mikrobiologiczna rozprzestrzeniła się w głąb papierowego bloku, doprowadzając do znacznego obniżenia właściwości wytrzymałościowych i estetycznych dolnej części kart papierowych. Na skutek działania drobnoustrojów papier był bardzo osłabiony i rozpulchniony z silnymi przebarwieniami pochodzenia mikrobiologicznego w kolorze oliwkowym i różowym.

Rozległe ugrowo-brązowe zacieki pokrywały ok. 60% powierzchni kart. Na kilkunastu ostatnich składekach ślady zalania obejmowały 100% powierzchni kart.

Papier pierwszych i ostatnich składek był silnie osłabiony, krawędzie poszarpane z rozległymi mikrobiologicznymi przebarwieniami w kolorze różowym i oliwkowym.

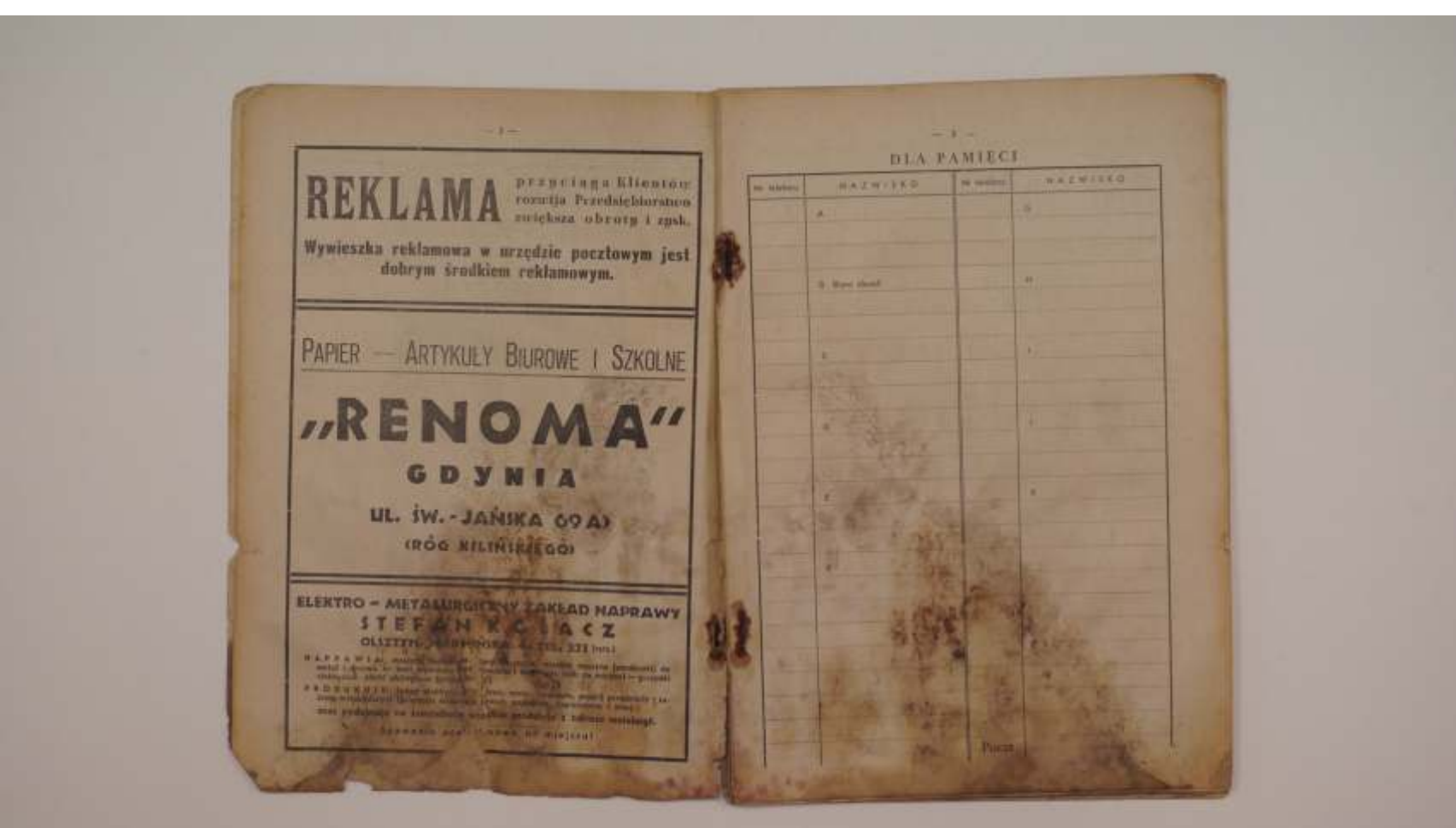
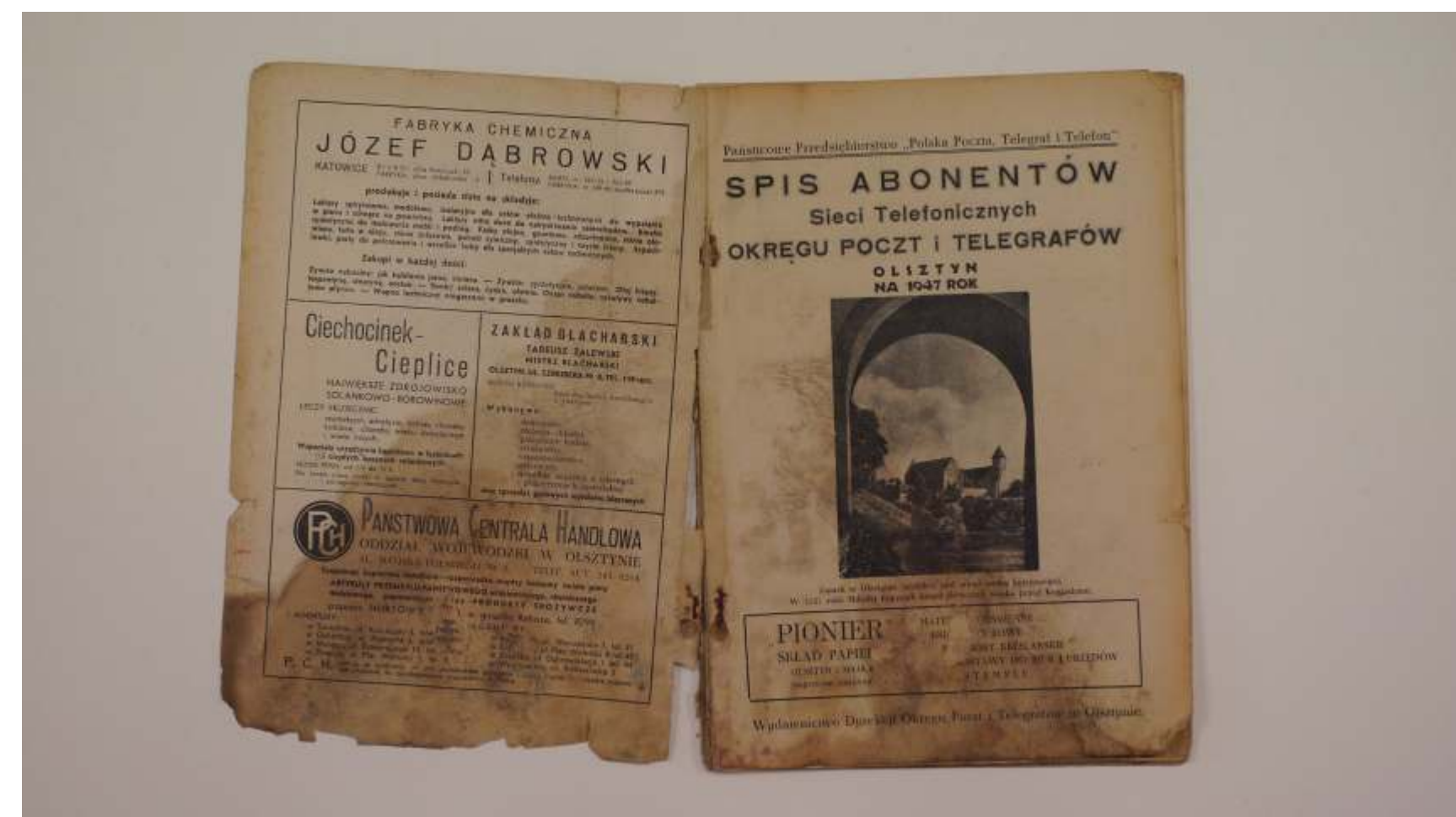
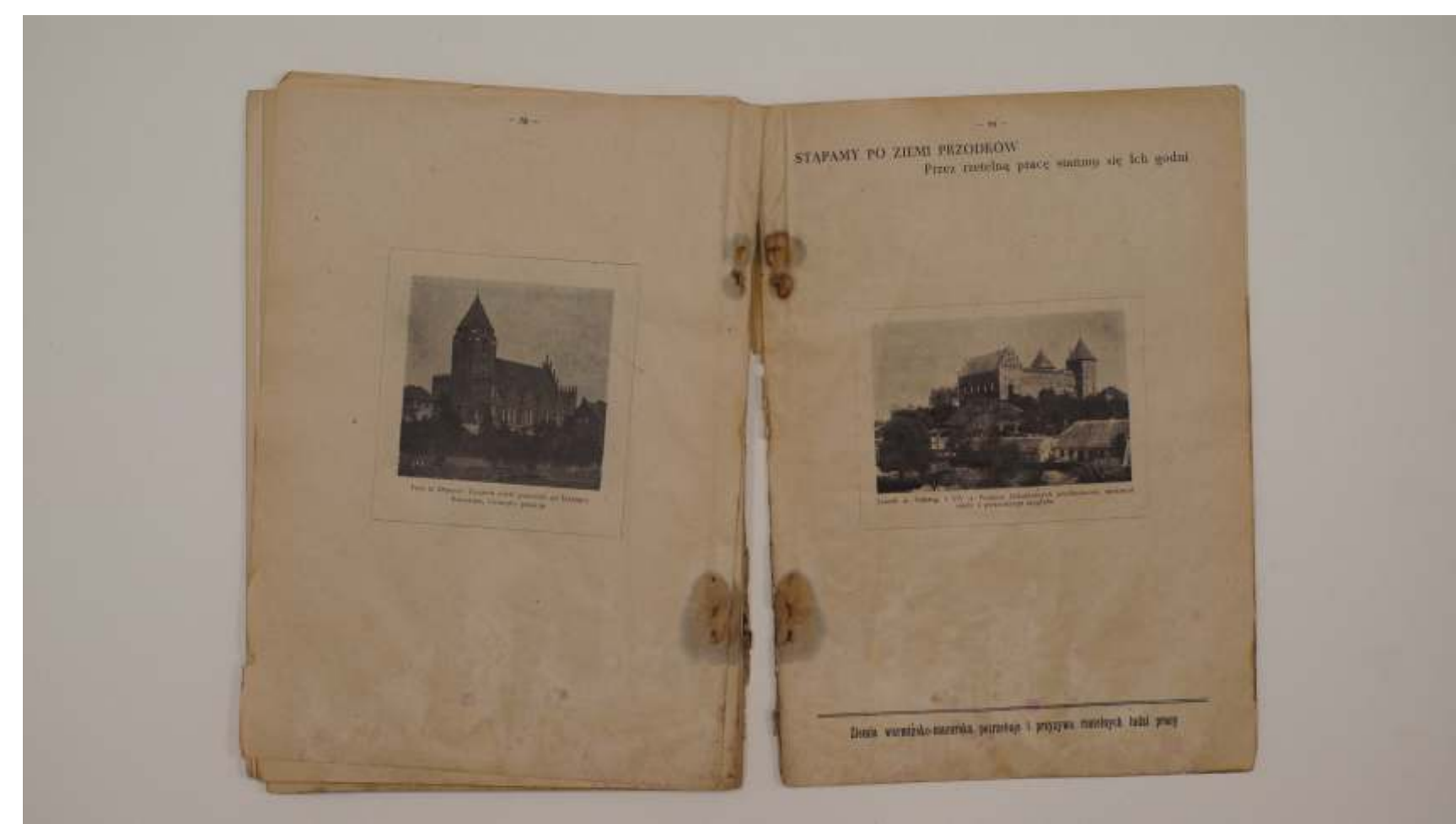
Na kartach uszkodzenia mechaniczne, uszkodzone narożniki, ubytki krawędzi, zagniecenia. Od strony okładziny przedniej zastosowanie nieodpowiednich materiałów (plastra opatrunkowego oraz niskiej jakości papieru maszynowego) w celu tzw. naprawy doprowadziło do migracji warstwy klejącej w głąb struktury papieru, pogarszając tym samym znacznie jego właściwości wytrzymałościowe i pogłębiając jego destrukcję.

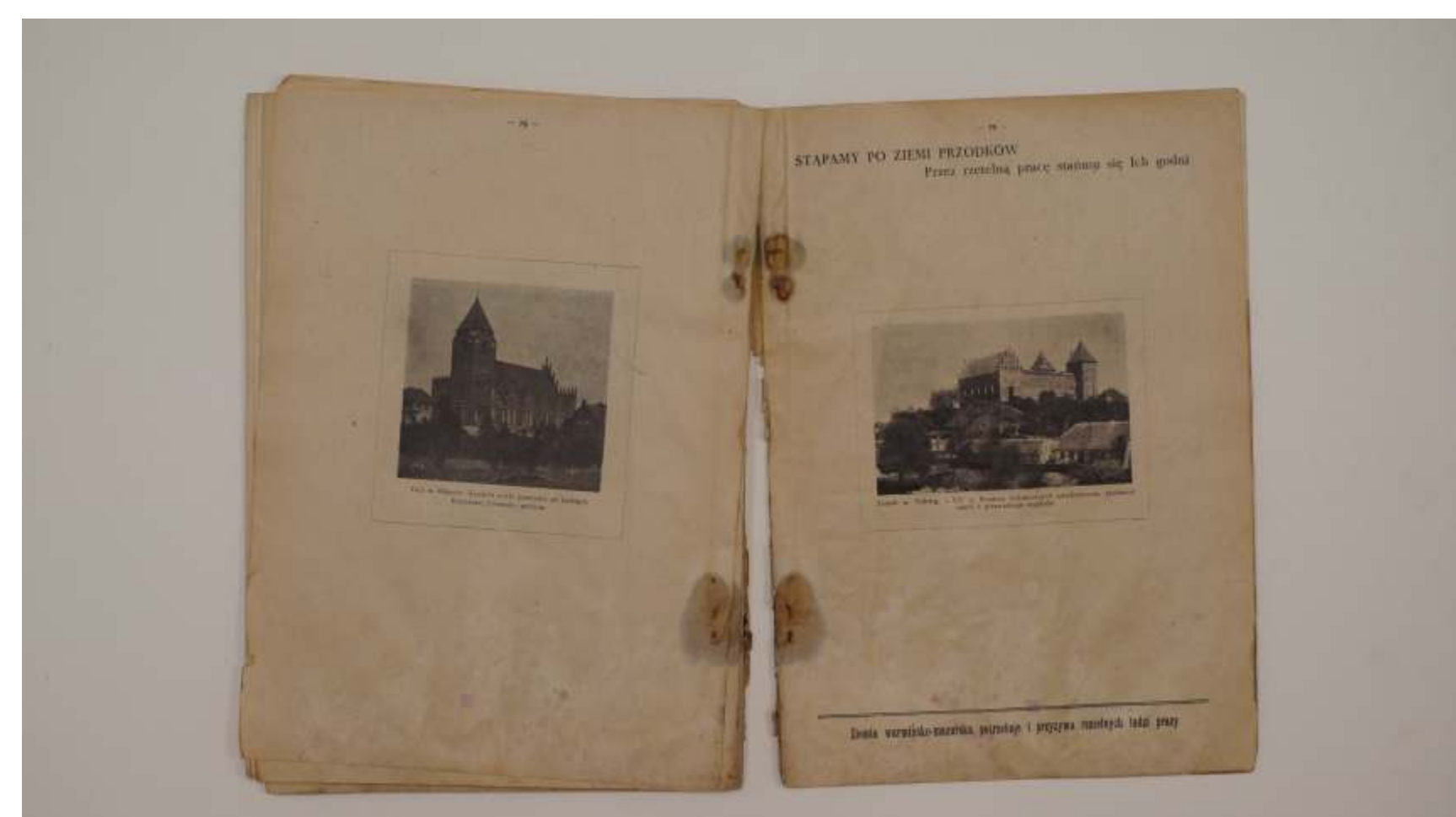
O przebiegu konserwacji i niezwykłym odkryciu, którego dokonano podczas prac, przeczytasz w „Bibliotekarzu Warmińsko-Mazurskim” 3-4/2013:

Konserwacja i restauracja *Spisu abonentów sieci telefonicznych okręgu poczt i telegrafów Olsztyn na 1947 rok*, zbiory Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie

Obecnie w pracowni trwają prace nad obiektem, dla którego ze względu na bardzo zły stan zachowania opracowano pełny program prac konserwatorsko-restauratorskich. Efekty pracy będzie można zobaczyć za kilka miesięcy, kiedy opadnie kurz ...

Pracownia Konserwacji Zbiorów
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie
ul. 1 Maja 5, Olsztyn

